De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 55. KAAPSTAD, DONDERDAG, 9 APRIL, 1885. NO. 4,762.

WELLINGTON.

30 Ruin-Paarden, gedresseerd
35 Merries

ZULLEN publiek worden verkocht uit de Martkraal, WELLINGTON, op

Vrijdag, 10 April 1885.

J. M. BAUERMEESTER.

Vendu-kantoor,
Wellington, 2 April.

MALAN & CELLIERS, Afslagers.

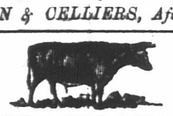

WELLINGTON.

130 Groote Zware Slagtossen

ZULLEN publiek worden verkocht uit de Marktkraal te WELLINGTON,

Op Woensdag, 15 April 1885.

(in plaats van Maandag, 20 dezer, zooals vroeger geadverteerd.)

Opgemelde Ossen zijn zwaar en vet en worden met zorg uit Tembuland opgebragt door

S. A. CELLIERS.

Vendu-kantoor, Wellington,
2 April 1885.

MALAN & CELLIERS, Afslagers.

TWEEDE TROEP.

50 Goedgeleerde Paarden, Ruins, van 2, 3 en 4 jaar
65 Goedgeteelde Merries, van 2, 3 en 4 jaar
30 Jonge Ezels.

OP WOENSDAG, 15 APRIL A.S.,

ZULLEN opgemelde Paarden en Ezels publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Daar de Stoeterij van den Ondergeteekende zoo wel bekend is, behoeven deze Paarden en Ezels geene verdere aanbeveling, terwijl omschrijving overbodig zou zijn.

J. D. BARRY.

Paarl, 7 April 1885.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

CALEDON.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN EEN VAN DE

Kostbaarste Plaatsen,

LEVENDE HAVE, GRAAN, enz.,

IN HET DISTRICT CALEDON.

Op Donderdag, 23 April 1885

DE heer DIRK DE VOS, D.zn., in zijne hoedanigheid als Executeur Datief in den Boedel van wijlen den heer JACOB DE VOS, heeft den heer H. J. DEMPERS gelast Publiek te Verkoopen, het volgende :—

I. De Plaats MIDDELPLAATS, alias KLEIN EZELJAGT, groot 2,100 Morgen. Deze Plaats is een van de voornaamste in dit District voor Groot en Klein Vee, en een uitmuntende Zaaiplaats. Zij is beplant met omtrent 50,000 Wijnstokken en andere Vruchtboomen en er is een fraai Woonhuis onder IJzeren Dak op gebouwd, met Groote Kelders, Buitengebouwen, enz. De prachtige rivier Zonder End loopt omtrent 20 yards van het Woonhuis over een groot gedeelte van de Plaats en het water kan met min kosten er worden uitgehaald om een groot gedeelte van de Plaats te bevochtigen. De Plaats is omtrent vier mijlen van de Zendingstatie Genadendal, waar de Eigenaar al zijn wijn en graan, zooveel hij leveren kan, altoos met groot voordeel verkoopen kan. Het is voorwaar een goede kans voor iemand, die zich van een goede Plaats wil voorsien.

De Plaats zal eerst in drie aparte deelen worden opgeveild, en dan weder tezamen, ten gerieve van koopers.

LEVENDE HAVE.—60 Groote vette Slagt- en Trekossen, (de Ossen zijn vet en geschikt voor den slagter), 2 extra Karpaarden (bruine hengsten), 4 Ezels, 1 Merrie, Varkens.

VAATWERK. — Leggers, Halfleggers, Kuipen, Stukvaten, Brandewijnketel, Emmers, Balies, enz., en 2 Halfaam Azijn.

BOERDERIJGEREEDSCHAP. — Een fraaije "Cooper" Kapkar, 1 open Kar, 1 Wagen, 2 paar Achtertuigen, Voortuigen, 1 Zadel en Toom, 1 Schuit.

GRAAN.—100 Mudden Koorn, 50 mudden Haver en een partij Kaf.

OOK :—1 Extra Geweer, 1 Gouden Horologie met Ketting, 1 Microscoop, 1 fraaije Diamanten Ring.

HUISRAAD, zooals Tafels, Stoelen, Kasten, Ledekanten, enz., enz.

5 Leggers Brandewijn en 25 Leggers Wijn

BONUS ! BONUS !

DIRK DE VOS, D.zoon,
Executeur Datief.

Caledon, 27 Maart 1885.

HERMAN J. DEMPERS, Afslagers.

VAN NOORDEN & VILLIERS,

AFSLAGERS, COLLECTEURS,

Generale en Wets-agenten.

VENDU-KAMERS :

Hoek van Hout- en St. Georgestraat, Kaapstad.

STELLENBOSCH.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen.

DE Ondergeteekende, met instructies begunstigd door mej C. A. MYBURGH JUN., zal Publiek Verkoopen,

Op Vrijdag, 10den dezer,

DAT KOSTBAAR ERF,

Gelegen in de Stad STELLENBOSCH, in de Dorpstraat, bevattende een groot en luchtig Woonhuis, voorzien van alle gemakken, benevens een groot stuk Tuingrond, en beplant met allerlei kostbare Vruchtboomen.

Door dezelfs centrale ligging is het eigendom zeer geschikt voor eenigen handel, en met eene kleine verandering kan het in eene dubbele verdieping veranderd worden, welke verandering het eigendom geschikt zal maken voor een groot Boarding-etablissement.

LOSSE GOEDEREN :

Bestaande uit Kasten, Ledikanten, Tafels, Stoelen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz., enz., en wat er meer ten verkoop zal worden aangeboden.

BONUS ZAL GEGEVEN WORDEN.

Verkooping te beginnen ten 11 ure v.m.

P. J. BOSMAN, P.W.zn.,
Afslager.

Stellenbosch, 1 April.

WELLINGTON.

Publieke Verkooping.

DE Ondergeteekende, zijn Koorn Boerderij opgegeven hebbende, zal op

WOENSDAG, 15 APRIL,

's Morgens ten 10 ure precies,

Publiek laten Verkoopen op de Plaats BARTHOLOMEUSKLIP, te Groenberg,

12 Eerste Klasse gedresseerde Ezels, 2 tot 4 jaren oud
Twaalf paar gedresseerde Karpaarden
Een Rijpaard
Vijftien Aanteelbeesten
Vijf Varkens
Twee Bokwagens, een Open Kar op Veeren
Twee Spannen Tuigen, Zwingels, Ketting, enz., enz.
Een Drie-Voor Ploeg, een Enkele-Voor Ploeg
Stroo, Kaf
1 Koorn Harp, 1 Howards Egge, Schoppen, Bushels, Zakken, enz.
Eene groote kwantiteit Mest, en verscheidene andere artikelen, te veel om te melden.

JAN LOUW, C.W.zn.

Wellington, 26 Maart 1885.

J FRED PENTZ & Co., AFSLAGERS.

Publieke Verkooping

TE

ZANDFONTEIN, DIST. CALEDON,

OP

Vrijdag, 17 April 1885,

VAN

80 Extra Jonge Ezels, 3 en 4 jaren oud
20 Do. do, Paarden.

Bovengemeld getal Ezels en Paarden is voor kontant geld gekocht, en uitgezocht uit de beste stoeterijen in het district Harrismith.

De Ezels zijn groot, in goede conditie, en geschikt voor dadelijk gebruik, en worden opgebragt door den welbekenden Veekooper, Neef VAASIE DE KOCK.

H. J. DEMPERS,
Afslager.

Caledon, 23 Maart 1885.

KENNISGEVING.

WILLIAM JACOB SMUTS geeft hierbij kennis dat hij bij den Resident Magistraat te Kaapstad, 14 dagen na datum, aanzoek zal doen om permissie, om zijn Bottelstore Licentie van No. 39 Houtstraat, naar No. 24 Adderleystraat, te verplaatsen.

W. J. SMUTS.

Kaapstad, 8 April 1885.

BEVALLEN, op den 8sten dezer, te Gladstone Lodge, Mejuff. R. BERRANGÉ, van een Zoon.

8 April 1885.

GETROUWD, met Speciale Licentie, te Du Toit's Pan, Diamantvelden, ten huize van den Heer JAN LE RICH, op Dingsdag, 24 Maart, door den WelEerw. Heer KESTELL, ANDRIES BERNARDUS MALHERBE, met Jongejufvrouw SOPHIA CATHARINA MAGDALENA DE KLERK, Jongste Dochter van den heer JOSEPH J. DE KLERK, beide van Klein Drakenstein, Paarl.

Aan Bloedverwanten en Vrienden

WORDT bekend gemaakt, dat het den Heer van leven en dood behaagd heeft tot zich te nemen, op den 5den April, na een ziekbed van 30 uren, mijn teeder geliefde Echtgenoote, CATHARINA FLORENTHINE BRINK, geb. BECK, in den ouderdom van 46 jaren en 7 maanden, mij nalatende met vijf kinderen om dit haar onherstelbaar verlies te betreuren.

J. J. BRINK.

Muldersvlei, 6 April 1885.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk gelast door den heer M. H. VISSER, zullen

Op Maandag, 13 April e.k.,

PUBLIEK TE KOOP AANBIEDEN,

1te. Zijne welbekende Vee- en Zaaiplaatsen genaamd

PORTUGEESFONTEIN en WATERBOERSKRAAL,

Groot gezamenlijk ruim 4,600 Morgen.

PORTUGEES-FONTEIN, is bekend als een der beste Veeplaatsen in dit District, heeft overvloed Water en Tuingronden en is in staat wanneer men een goeden Stock Koeijen er op nahoudt, jaarlijks £300, aan Boter op te leveren, daar men het geheele jaar door de Koeijen in melk kan houden. Door de vele klaver dat er weelderig groeit, is de melk zoo vet en de boter zoo heerlijk, dat de Verkooper altoos de Hoogste Marktprijzen heeft gekregen. Voor de Struisvogelteelt is zij weergaloos.

WATERBOERSKRAAL is uitmuntend geschikt voor Merino Schapen en ander Vee, en heeft uitgestrekte Zaailanden. De Plaatsen zijn gelegen in de onmiddellijke nabijheid van Hopefield, district Malmesbury.

2. Verder LEVENDE HAVE, zooals Ossen, Koeijen, Paarden, Schapen, Varkens, enz., enz.

3. LOSSE GOEDEREN, zooals Wagens, Karren, Tuigen, Jukken, Vaten, Trektouwen, Karns, Emmers, Balies, enz., enz.

En wat verder op den dag der Verkooping zal aangebragt worden.

M. H. VISSER.

Malmesbury, 27 Maart 1885.

N.B.—Intusschen zijn de Plaatsen uit de Hand te Koop.—Voor bijzonderheden vervolge men zich bij de Ondergeteekenden.

J. W. MOORREES, JR., & Co.,
AFSLAGERS.

OORTMANS POST.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

EZELS, PAARDEN,

OSSEN, SCHAPEN,

Graan, Huisraad, enz., enz.,

TER PLAATSE

OORTMANSPOST, KOEBERG.

DE Ondergeteekende, van woning veranderende, zal publiek doen verkoopen, op

Dingsdag, 14 April aanst.,

20 Eerste klasse Ezels, van 3 tot 8 jaar, geleerd
4 Gedresseerde Paarden, Ruins, 4 tot 6 jaar, waaronder een beroemd Schietpaard
2 Paar opregtgeteelde Jonge Paarden, geteeld bij de heeren ROSE, van Beaufort, en MELCK, van Bergrivier, met Pedigrees
25 Vette Slagtossen
10 Aanteelbeesten
300 Merino Hamels
15 Varkens, 39 Struisvogels.

GRAAN :

1,100 Mud Vroeg Baard Koorn
100 „ Du Toits Koorn
100 „ Bengaalsch Koorn
25 „ Garst.

VOORTS :

1 Nieuwe Kapkar, op Veeren
1 Open do. do.
1 Extra Waterkar, met Donkey.

Mede zal worden verkocht het geheele assortiment HUISRAAD, behoorende aan Mejufv. de wed. J. W. LOUBSER, bestaande uit Voor-, Eet- en Slaapkamer Meubelen, Piano, Sideboard, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap, enz.

GERT J. V. LAUBSER.

Paarl, 7 April 1885.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

PAARLSCHE

Brandassurantie & Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN EEN

Kostbaar Erf,

IN DE

NOORDER PAARL.

In den Insolventen Boedel van STEPHANUS MINNAAR, Junior.

OP DONDERDAG,

16 APRIL A.S.,

ZAL de Ondergeteekende Publiek doen Verkoopen op de Plaats zelve :—

ZEKER ERF, geoccupeerd door den Insolvent, gelegen aan de Mainstraat, tegenover het eigendom van den heer DANIEL DU PLESSIS, waarop staat een net en nieuw Gebouw, onder IJzeren Dak, bevattende Woonhuis met Pakhuis annex.

BONUS ! BONUS ! !

J. J. DE VILLIERS, A.P. zoon,
Eenig Curator.

Paarl, 11 April 1885.

60 Eerste klas geteelde Merries en Jonge Paarden, van 2, 3, 4 en 5 jaren oud.

25 Goed geteelde Ezels van 3 en 4 jaren oud.

Op DONDERDAG, den **16den** DEZER,

ZULLEN de Ondergeteekenden Publiek doen Verkoopen, te KLAPMUTS STATION, bovengemeld getal Paarden en Ezels, die getrokken en geteeld zijn uit hun welbekende stoeterij, uit voorname Hengsten, waarvan eenige ingevoerde; onder de Paarden zijn er verscheidene egale Paarden van verschillende kleuren. Zij zijn in goede conditie en geschikt voor dadelijk gebruik. Men kome en overtuige zichzelven.

ECKARD BROEDERS.

Paarl, 1 April 1885.

DE VILLIERS, FAURE & Co., AFSLAGERS.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Een der Beste ZAAIPLAATSEN

IN HET DISTRICT.

In den Insolventen Boedel van HENDRIK DANIEL STOFBERG.

DE Ondergeteekende, in zijne betrekking als Eenig Curator, zal Publiek doen Verkoopen op de Plaats zelve,

OP VRIJDAG, den 17den APRIL Eerstk,

MET RUIM BONUS,

De WOONPLAATS van den Insolvent, genaamd

"VREIJE GUNST,"

Gelegen aan den Paardenberg, omtrent 1½ uur rijdens van de Paarl, groot circa 768 morgen, met het daaropstaande Woonhuis, Buitengebouwen, Stallen en Kralen; hebbende overvloedig Water, door standhoudende Fonteinen, Dammen en een Put. De Zaailanden zijn uitgestrekt, belooven jaarlijks veel; de Veeweide is uitmuntend voor alle soorten Vee, in het kort het is een der beste Zaaiplaatsen in het District.

Voorts : LOSSE GOEDEREN,

Als Wagens, Karren, Tuigen, Ploegen, Eggen, Pikken, Zeizen, eenige stukken Huisraad, 2 Paarden, 1 lot Ganzen, 3 Varkens, 1 Koe en Kalf en wat nog verder zal worden aangeboden.

J. F. P. PEROLD, Eenig Curator.

Paarl, 7 April 1885.

DE VILLIERS, FAURE & Co., Afslagers.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

ZEER KOSTBAAR LOS- EN VASTGOED,

Te, en in de onmiddellijke nabijheid van

HET DORP CERES.

In den Insolventen Boedel van PIETER JACOBUS CONRADIE.

DE Ondergeteekenden, Curatoren in dezen Boedel, zullen per publieke veiling verkoopen,

OP ZATURDAG, 18 APRIL 1885,

IN HET DORP CERES, TE 10 URE V.M.,

Zeke Twee Erven No. 11 en 14, met de Gebouwen daarop, front makende naar het Marktplein, laatstelijk het eigendom van den heer J. M. BERNING. De Gebouwen, alleen onder IJzeren Dak, omvatten een groot en geriefelijk Familieverblijf, en een stevig gebouwd en groot Pakhuis, waarin vroeger een zeer winstgevende Bezigheid in het Groot en Klein werd gedreven.

De Verkooping zal worden voortgezet op de Woonplaats (ongeveer 10 minuten van het Dorp) te 11 uur v.m, met het volgende :

1. De welbekende en zeer vruchtbare Plaats van den Insolvent, bekend als RIETVALLEI, over de 900 Morgen groot, welke bij uitnemenheid geschikt is voor Veeweide en Landbouwkundige doeleinden. De Gebouwen bestaan uit Een Woonhuis, Wijnkelder, Koetshuis, Stallen, enz. Het Eigendom heeft een uitgestrekten Wijngaard, en is beplant met Vruchtboomen in groote verscheidenheid.

2. De Levende Have en het Losgoed, bestaande uit :—2 Merries, met Veulens, 7 Ossen, 1 Bul, 92 Bokken, 1 Aanbeeld, 12 Leggers, 2 Vaten, 2 Brandewijnketels, 1 Wagen, 2 Karren, 3 Ploegen, 1 Egge, Stellen Tuigen, Zwingels, Manden, Huisraad, enz., enz.

LIBERAAL BONUS.

HENRY CARSON, } Gez.
F. J. BROERS, } Curatoren.

Kaapstad, 30 Maart 1885.

H. CARSON, Afslager.

Kaapsch Gouvernements Spoorwegen.

MALMESBURYSCHE WEDRENNEN,

OP

VRIJDAG, 10den APRIL.

OP dezen datum zal er een **SPECIALE TREIN** loopen van Kaapstad naar Malmesbury, zooals hieronder, tegen GOEDKOOPE PRIJZEN :—

Van Kaapstad vertrekkende om 9.15 v.m., Papendorp om 9.19, Zoutrivier om 9.24, Maitland om 9.27, en te Malmesbury aankomende om 11.40 v.m.

De Terugtrein zal van Malmesbury om 5.20 n.m. vertrekken, stilhoudende aan alle tusschenliggende Staties, en te Kaapstad om 7.45 n.m. aankomende.

Pasagiers zullen tegenover de Wedrenbaan uit en in den trein worden gelaten.

Speciale Retourkaartjes, geldig voor de Terugreis op denzelfden en volgenden dag :—

Kaapstad en Papendorp—Eerste-klasse, 10s.; Tweede klasse, 7s. 6s.
Zoutrivier en Maitland—Eerste klasse, 9s.; Tweede klasse, 7s.

A. W. HOWELL, Directeur van Dienst.

PAARLSCHE
BRANDASSURANTIE en TRUSTMAATSCHAPPIJ.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN EEN KOSTBARE

Wijnplaats, Vaatwerk, Vee, enz.,

TE GROOT DRAKENSTEIN.

In den Geassigneerden Boedel van FRANCOIS JOHANNES JOUBERT, Jos. zn.

Op Dingsdag, den 21sten April 1885,

ZAL DE ONDERGETEEKENDE PUBLIEK DOEN VERKOOPEN,

I. VASTGOED :

De Kostbare Wijnplaats, zijnde gedeelten van de Eigendoms Plaatsen

LUBECK, LEKKERWIJN EN ZANDVLOET,

Met het daaraangrenzend Erfpachtland, gelegen aan de Dwarsrivier, beplant met een fraaijen Wijngaard van omtrent 70,000 stokken, meest allen jong en in volle dragt, een groot aantal Vruchtenboomen, Eiken- en ander Houtbosschen, fraaije Tuinen en volop Water. De GEBOUWEN bevatten een net Woonhuis, Wijnkelder, Stal, Wagenhuis, Bediendenvertrekken, enz., alles in de Beste Orde.

II. LOSGOED :

VAATWERK.—5 Stukvaten, 8 Kuipen, 1 Rijder, Leggers, Okshoofden, Halfaamen, Trap-, Rij- en Onderbalies, Brandewijnketels, 1 Wijnpomp compleet, Emmers, Trechters, Vlootjes, Kranen, enz.

BOERDERIJGEREEDSCHAP.—2 Wagens, 1 Kap- en 1 Open Kar, 1 Span Jukken, Tuigen, Manden, Riemen, Graven, Pikken, enz., enz.

LEVENDE HAVE.—30 stuks Aanteel-Vee, Ossen en Koeijen, 1 paar Karpaarden, (Hengsten,) 12 Varkens.

WIJNEN, Enz.—Circa 60 Leggers Wijn, 4 do. Brandewijn, 100 mudden Uijen, enz.

BONUS ! BONUS ! !

J. J. DE VILLIERS, A.P.Zoon. Assignee.

VAN DER BIJL & CO.,

35, ST. GEORGESSTRAAT,

HEBBEN ONLANGS ONTVANGEN,

2,500 Zakken Witte T.R. Rijst
500 „ Bruine Rijst
Gonje en Wolzakken, Klapper- en Kastoorolie
500 Zakken Beste Rio Koffij
2,000 Zakjes Mauritius Suiker
1,500 Kisten, elk 2 4-Gallon Blikken Devoe's Parafine Olie
500 Kisten, elk 1 12-Gallon Blik Pratt's Parafine Olie
1,000 Kisten Blaauwgevlekte Zeep.

40 Uitgezochte PAARDEN, Ruins en Merries, geleerd en ongeleerd
20 Eerste Klasse EZELS, van 2 tot 4 jaar, geleerd en ongeleerd.

Op Woensdag, 17 April,

ZULLEN opgemelde PAARDEN en EZELS, die met zorg uitgezocht en de aandacht van Koopers wel waardig zijn, Publiek Verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE.

D. F. DE VILLIERS.

Paarl, 8 April 1885.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

DE WESTELIJKE PROVINCIE

Administratie & Trustmaatschappij

(BEPERKT).

VERKIESLIJKE STUKKEN GROND, gelegen digt bij de Observatorium Weg en Zoutrivier Spoorweg Staties,—Zullen door Afslager HOFMEYR Verkocht worden,

Op Maandag, 13 dezer,

Om 11 uur,

Beginnende met zekere 12 Kostbare Stukken Grond, gelegen binnen de 500 yards van het Observatorium Weg Station en 8 van deze Stukken grenzen aan het Eigendom van den Heer A. GATES. Ook zullen, dadelijk na de Verkooping van bovengemelden Grond,—Zekere 18 ook zeer Kostbare Stukken Grond, gelegen omtrent 400 yards van het Zoutrivier Station, en grenzende aan de Wesleyaansche Kapel Verkocht worden.

De ligging is zoo goed als men kan verlangen, daar men een goed gezigt heeft op de omliggende Bergen, en de Grond is zeer geschikt voor het maken van Baksteenen.

JAMES HOSSACK,
Bestierder van de Z. A. Leen, Belegging en Handel Agentuur (Beperkt).

J. J. D. BUYSKES,
Secretaris van de W. P. Administratie en Trustmaatschappij (Beperkt).

Als Agenten voor H. A. KOCH.

Kaapstad, 24 Maart 1885.

H. J. HOFMEYR,

PROCUREUR,

NOTARIS EN TRANSPORTBEZORGER,

8 WALESTRAAT KAAPSTAD.

WELLINGTON.

320 Extra Vette Merino Schapen
6 Gemeste Ossen.

OP MAANDAG, 13 APRIL,

ZULLEN bovengemelde SCHAPEN en OSSEN Publiek worden Verkocht uit de MARKTKRAAL.

E. C. HAMMAN.

Wellington, 7 April 1885.

J. FRED. PENTZ & Co., AFSLAGERS.

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

DE NEGEN-EN-TWINTIGSTE

JAARLIJKSCHE

Vergadering van Aandeelhouders

ZAL aan het Kantoor van deze Maatschappij, No. 3 Kerkplein, gehouden worden

OP WOENSDAG, 15 APRIL,

Om 11 uur in den voormiddag,

Ten einde een Rapport van den Staat der zaken van de Kamer tot den 31sten Maart van de Directeuren te ontvangen; twee Directeuren te kiezen in de plaats van de Well Ed. heeren C. T. VOS en C. A. FAIRBRIDGE, die aftreden volgens Acte van Overeenkomst, maar herkiesbaar zijn; en ten einde twee Auditeuren te kiezen in de plaats van de heeren D. P. KRYNAUW en J. C. HOFMEIJR, welke beide herkiesbaar zijn; en voor Algemeene Bezigheid.

De namen van de Kandidaten die voorgesteld zullen worden om bovengemelde vacatures te vullen, moeten schriftelijk aan de Directeuren bekend gesteld worden door twee stemgeregtigde Eigenaars voor of op den 31sten Maart.

MET referte tot bovenstaande; zij gemeld dat de aftredende Directeuren voor herkiezing genomineerd zijn. Voor de lijst van Aandeelhouders zie de *Gouvernements Gazette* van den 20sten Maart 1885.

Op last van de Directeuren,

G. W. STEYTLER, Secretaris.

Gebouw der Kamer, No. 3, Kerkplein,
Kaapstad, 3 April 1885.

VERKOOPINGEN.

April 9.—Zonquasdrift, Riebeekskasteel, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., van mej. M. J. Joubert,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

„ 10.—Stellenbosch, Vaste en Losse Goederen, van mej. C. A. Myburgh, Jr.,—P. J. Bosman, P.W.zn., Afslager.

„ 10.—Groene Punt, Vastgoed, in den insolv. boedel van W. F. Williams,—J. J. Hofmeyr & Zoon, Afslagers.

10.—Wellington, Paarden, van J. M. Bauermeester,—Malan & Celliers, Afslagers.

„ 11.—Koopmansbeurs, Kaapstad. Vaste Goederen, gelegen in de afd. Bredasdorp, in den insolv. boedel van wijlen J. L. Lourens,—G. H. Moller, Afslager.

„ 13.—Portugeesfontein en Waterboerskraal, dist. Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., van M. H. Visser,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

„ 14.—Nieuwdam, Kleigat, afd. Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, Granen, enz., van A. J. Slabber,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

„ 15.—Zwartland, Moorreesburg, Levende Have, Losse Goederen, Graan, enz., van J. P. D. de Villiers,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

„ 16.—Klapmuts Statie, Paarden en Ezels, van Gebroeders Eckard,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

„ 17.—Zandfontein, dist. Caledon, Paarden en Ezels, van Vaasie de Kock,—H. J. Dempers, Afslager.

„ 18.—Ceres, Losse en Vaste Goederen, in den insolv. boedel van P. J. Conradie,—H. Carson, Afslager.

„ 20.—Wellington, Ossen, van S. A. Celliers,—Malan & Celliers, Afslagers.

MARKTPRIJZEN.

Van 7 en 8 April, 1885.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	9	0	—	0	17	0
Appeles, per 100	0	1	0	—	0	2	0
Boonen, drooge, per mud	1	1	0	—	1	10	0
Bloemkool, per stuk	0	0	2	—	0	0	3
Druiven, per mand	0	2	0	—	0	4	1
Eieren, per 100	0	13	0	—	0	14	7
Eenden, per stuk	0	1	0	—	0	1	9
Ganzen per stuk	0	3	6	—	0	3	6
Granaatappelen, per 100	0	2	0	—	0	4	3
Hoenders, per stuk	0	1	4	—	0	1	6
Kool, per stuk	0	0	1½	—	0	0	2
Kastanjes per mud	1	19	0	—	2	2	0
Kalkoenen, per stuk	0	2	10	—	0	3	6
Kweeperen, per 100	0	2	0	—	0	4	0
Pompoenen, per stuk	0	0	3	—	0	0	4
Patattas, per mud.	0	6	0	—	0	7	0
Peren, per 100	0	1	6	—	0	3	9
Rapen, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Spaanschspek, per stuk	0	0	3	—	0	0	3
Tomatoes, per 100	0	0	9	—	0	1	6
Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Watermeloenen, per stuk	0	0	4	—	0	0	4

Dingsdag, 7 April 22 Wagens en 36 Karren.
Woensdag, 8 April 11 Wagens en 19 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 7 en 8 April, 1885.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Amandelen, per lb.	0	0	2	—	0	0	2
Azijn, per ½ aam	0	11	6	—	0	12	0
Appelen, per 100	0	0	6	—	0	3	3
Aardappelen, per mud	0	6	0	—	0	16	0
Abrikozen Drooge	0	0	5½	—	0	0	5½
Boonen, per mud	1	1	6	—	1	7	0
Beet, per bos	0	0	1	—	0	0	1½
Bloemkool, per stuk	0	0	2½	—	0	0	5½
Druiven, per mand	0	1	6	—	0	2	6
Eijeren, per 100	0	6	6	—	0	11	3
Eenden, per stuk	0	1	6	—	0	2	5
Ganzen, per stuk	0	2	6	—	0	3	6
Groene Mielies, per 100	0	3	0	—	0	3	6
Hoenders, per stuk	0	0	11	—	0	2	0½
Kweeperen, per 100	0	1	6	—	0	3	3
Kalkoenen, per stuk	0	3	1	—	0	5	1
Kastanjes, per bs.	0	14	0	—	0	16	0
Kool per stuk	0	0	0½	—	0	0	2
Meebos, per lb.	0	1	0	—	0	1	0
Mielies, per mud	0	14	0	—	0	15	0
Patattas, per mud	0	5	6	—	0	6	10
Peperwortels,	0	0	2½	—	0	0	2½
Peren, per 100	0	1	6	—	0	3	10
Pompoenen, per stuk	0	0	2	—	0	0	6½
Pijnappelen,	0	0	4½	—	0	0	4½
Speenvarkens, pr. stuk	0	7	0	—	0	7	0
Tomatoes, per 100	0	0	6	—	0	1	0
Uijen, per mud	0	6	0	—	0	7	9
Wortelen, per bos	0	0	0¾	—	0	0	1
Witte Wortelen, per bos	0	0	2½	—	0	0	2½
Zuurlimoenen.	0	1	0	—	0	2	1

WOODSTOCKSCHE MARKT.
(PAPENDORP.)

Van 4 en 7 April, 1885.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Appelen, per 100	0	0	4½	—	0	1	0
Boter, per lb.	0	2	0	—	0	2	1
Beet, per bos	0	0	1½	—	0	0	2
Beestenvleesch, per lb.	0	0	2½	—	0	0	6
Drooge Boonen, per bs.	0	8	2	—	0	10	0
Druiven, per mand	0	1	3	—	0	2	3
Groene Boonen, per bs	0	2	7	—	0	2	9
Hoenders, per stuk	0	1	2	—	0	1	6
Patattas, per mud	0	6	6	—	0	7	6
Peren, per 100	0	0	11	—	0	1	6
Varkensvleesch, per lb	0	0	5	—	0	0	6½
Wortelen, per bos.	0	0	1½	—	0	0	1½
Witte Wortelen, per bs.	0	0	1½	—	0	0	[illegible]

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVALS.

April 5—Earnest, sch (of Cape Town), 161 tons, Capt H Heide, from Madagascar March 24, to this port. Cargo, beans. Stephan Bros, agents.

5—Sverdrup, Nor bg (of Cape Town), 147 tons, Capt O Olsen, from Dyer's Island March 8, to this port. Cargo, guano. Poppe, Russouw & Co, agents.

5—Maria Fredrika, sch (of Cape Town), 97 tons, Capt E Fernandes, from Dassen Island April 5, tot this port. Cargo, guano. Stephan Bros, agents.

5—Imerina ss (of London), 149 tons, Capt F Airth, from Natal March 26, East London 28, Kowie 29, Algoa Bay 31, Knysna April 3, Mossel Bay April 4, to this port. Cargo, general. Thomson, Watson & Co, agents.

6—Spartan, URMS (of Southampton), 3,429 tons, Capt A McLean Wait, from Algoa Bay April 4, Mossel Bay 5, to this port. Cargo, general. USS Co, agents.

7—Asiatic, URMS (of Southampton), 1,556 tons, Capt R A Leigh, RNR, from Natal March 17, East London April 4, Algoa Bay 5, to this port. Cargo, wool, &c. USS Co, agents.

7—Venice, CRMS (of London), 310 tons, Capt R Rendall, from Saldanha Bay April 6, to this port, in ballast. Anderson & Murison, agents.

1—Prinz Georg, Ger ss (of Hamburg), 1,906 tons, Capt D Felde, from London March 11, Grand Canary 18, to this and coast ports. Cargo, general. Wm Anderson & Co, agents.

TABLE BAY.—DEPARTURES.

April 6—Herman, Ger bk. 484 tons, H Jepsen, for Guam, in ballast.

6—Kaikoura, NZSCS, 2,885 tons, W C Crutchley, RNR, for New Zealand, with original cargo.

7—Ordovic, bk, 825 tons, E Jones, for Padang, in ballast.

8—Duntrune, sh, 1,488 tons, J Littlejohn, for Calcutta. Cargo, general.

EEN LEENINGSZAAK van eenig belang is aan het Magistraatshof aanhangig, nl. of een Mahomedaansch priester, Hadji Kaliel, die als borg een leening van Heinaman aan Edries Taal geteekend had, en wel, volgens beweren van Heinaman, met het doel om de moské te laten herstellen waar hij, Kaliel, priester van was, vrij van verpligting tot betaling is omdat hij het bewijs geteekend had zonder er voor betaald te worden, omdat de interest (4 percent per maand) te hoog was, en omdat Heinaman een verband op den boedel van Edries Taal had. Dit verband zeide Heineman, was een derde verband en niets waard, en hij had het alleen genomen als bijwaarborg. Toen de zaak Dingsdag voorkwam, stelde de Magistraat zijn uitspraak uit.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 9 APRIL 1885.

KOLONISATIE.

UIT hetgeen men in de Transvaalsche bladen vindt, blijkt het niet dat aldaar de maatregel waarbij Engeland alle landen aan de Wester- en tevens Noordergrenzen der Republiek onder het regtsgebied van den Hoogen Commissaris gesteld heeft, de aandacht trekt. Waar dit aan ligt, dat kunnen wij niet beoordeelen. Welligt zijn de Transvaalsche Regering en dat gedeelte van het Transvaalsche publiek dat zich met politiek bezig houdt van oordeel, even als vroeger President Burgers, dat de Republiek voor de bevolking ruim genoeg is; maar waarom roemde dan President Kruger het in den Volksraad als een voordeel der Londensche Conventie dat zij de Republiek aan hare Noordergrens de vrije hand liet? Het is intusschen niet ons plan om de Republiek hetzij op grieven te wijzen die zij tegen de Britsche Regering zou kunnen koesteren, hetzij aan het voorbeeld der voortrekkers te herinneren. Die Transvalers die het werk der kolonisatie willen voortzetten, kunnen zich met de Portugeesche Regering verstaan, en heeft men eens een behoorlijk kanaal van uitvoer voor Transvaalsche produkten, dan zal het spoedig genoeg blijken dat er in de Republiek zelve nog heel wat plaats voor een Kolonisten-bevolking is.

De Rijksregering gaat er voor door zich aan de uitbreiding van het gebied waar zij regtsmagt oefent, met het oog op de Duitsche kolonisatie gewaagd te hebben die, meent men, ook elders dan aan de West kust haar weg tracht te vinden. Wij voor ons zouden het een veel zekerder middel achten om die kolonisatie tegen te gaan als Engeland, zonder of met bezitneming van St. Lucia Baai, met de Boerenrepubliek in Zululand een verdrag sloot waarbij deze zich onder Britsche bescherming, of liever—want bescherming heeft zij niet noodig,—onder Britsch oppergezag stelde. Geschiedt dit niet, en laat men de Duitschers toe om zich de Baai toe te eigenen en met de nieuwe Republiek in verstandhouding te treden, dan zal een Britsch Protectoraat benoorden de Limpopo den aandrang der Duitschers, als dezen op hun tellen passen, geen weerstand kunnen bieden. In zoo ver zien wij dus geen heil in de uitbreiding van het Britsche regtsgebied tot aan den 22sten breedtegraad. Wij zien er daarentegen kwaad in met het oog op de kolonisatie van Z. Afrika.

Dat Z. Afrika, ook benoorden de Limpopo, voor Europésche kolonisatie vatbaar is, dat is de vraag, en die vraag kan niet anders beantwoord worden dan door zulke proefnemingen als die omtrent Zimbave waar wij onlangs melding van maakten. Komen die proefnemingen verkeerd uit, dan zullen zij er bij lijden die er zich aan wagen; maar het is voor het Europésche ras stellig een voordeel dat zij gewaagd worden, want in Europa self heeft het geen plaats genoeg, en het heeft er belang bij om elk land te bezetten waar het naar eisch leven kan. In zoo ver is het van groot belang dat er aan de pogingen van hen die zich in de onbekende streken van het verre Noorden van Z. Afrika neêrzetten, geen hinderpalen in den weg worden gesteld. En wat is nu een ergere hinderpaal dan de aanwezigheid van een gezag dat, niet naar een behoorlijk oordeel des onderscheids handelende, maar onder den invloed van vreemde en verkeerde denkbeelden staande, de vrije kolonisatie zooveel mogelijk tegengaat?

Wat wij beweren is niet op vooroordeel gegrond. Wij verwijzen, tot staving van hetgeen wij te berde brengen, op een der laatstgehouden redevoeringen van den heer Gladstone. Engeland's Eerste Minister verklaarde zich niet tegen Duitsche kolonisatie te zullen verzetten, mits deze niet in strijd was met drie verschillende belangen waar Engeland voor waken moest. Wat twee dier belangen aangaat heeft hij, als tolk der Britsche natie, ongetwijfeld regt van spreken. Heeft Groot Brittanje zekere regten op een land verworven waar Duitschland kolonisatie wil, dan kan het die regten laten gelden. Worden Britsche Koloniën benadeeld door Duitsche kolonisatie, dan heeft Engeland regt, en is het zelfs tot op zekere hoogte verpligt, om zich voor die Koloniën in de bres te stellen. Maar wat het derde punt betreft—dat Engeland moet waken dat geen Duitsche kolonisatie de regten en belangen der Naturellen te kort doet,—vragen wij welk regt Engeland heeft om zich als natuurlijk beschermer van volken voor te doen waar het geen andere pligten jegens heeft dan elk ander beschaafd volk. De heer Fuller verklaarde onlangs op een openbare vergadering alhier dat geheel Europa gereed stond zich tegen Engeland te vereenigen. Wij betwijfelen dit; maar is er iets wat zulk een vereeniging kan wettigen, dan is het dat streven van Engeland om zich voor te doen als de algemeene zedemeester en handhaver van vermeende regten dat men in de toespraak van den heer Gladstone vindt.

De Mahdi acht zich, naar het heet, geroepen om de heerschappij van den Islam te herstellen, en daarom voert hij den heiligen krijg. Uit zijn standpunt heeft hij daarin geen ongelijk, want het karakter van den Islam brengt het mede dat het zwaard der geloovigen ten zijnen behoeve moet getrokken worden; maar Engeland heeft daarom toch het volste regt om, ten gunste van de magt die het in het Oosten oefent, hem te keer te gaan en den brand dien hij sticht met het bloed der zijnen te blusschen. Meent men intusschen dat het werk der kolonisatie niet evenzeer, om te slagen, van vrees voor mogelijk bloedvergieten vrij moet zijn als dat der handhaving van een verkregen magt? Dat mogen zendelingen als Mackenzie meenen, of liever beweren te meenen,—want in der daad willen zij geen kolonisatie,—maar wie de zaken dezer wereld doorgrondt weet beter. Daarom is het dat het ons een schade voor de kolonisatie van Z. Afrika dunkt dat een Regering die zoo zeer gedwongen is om zich aan humaniteits-vooroordeelen te storen als de Britsche, gelegenheid bekomt om aan een kolonisatie perk te stellen als die waar Natal, de Vrijstaat en de Z. Afrikaansche Republiek hun oorsprong aan te danken hebben. Bekomt Britsch Z. Afrika behoorlijke vrijheid van handelen in Z. Afrikaansche zaken, dan vervalt dit bezwaar; maar de Rijksregering kan, wegens de vooroordeelen waar zij, vaak tegen beter weten in, aan moet toegeven, hier niets anders uitrigten dan een beperking der Europésche kolonisatie die op den duur er toe leiden moet om dezen het tegen den aandrang der barbaren van het donkere werelddeel te doen verliezen.

'T EEN EN ANDER.

EEN aantal telegrammen uit Vrijburg aan particulieren te Kimberley gezonden, maken het duidelijk aan de *D. F. Times*, een blad in Warren-Mackenzie geest geschreven, dat er geenerlei grond is om aan de gewapende "Boers" te gelooven die men er in de buurt beweerde gezien te hebben. Maar wie heeft voordeel van de verspreiding van zulke geruchten? Wie anders dan de man die, hoe meer men gelooft dat er in Bechuanaland oorlog dreigt, des te langer bekleed zal blijven met dat beetje gezag waar hij zoo op gesteld is? De officier die onlangs een levenden gewapenden boer ontwaarde, kan hem zeer wel op hooger orde gezien hebben.

Dit kan er echter nog door, al staat het niet netjes. Maar wat zal men zeggen van de laatste berigten uit Vrijburg? Generaal Warren laat Van Niekerk en Celliers in hechtenis nemen onder Stellalandsche regtsmagt, zoo als trouwens zijn bevoegdheid om onder militair gezag iemand in hechtenis te nemen slechts op misdrijven ziet na de afkondiging van het Protectoraat gepleegd; en nu het blijkt dat de Stellalandsche overheid niet bevoegd is over den beweerden moord van Honey te oordeelen, nu worden de beide gevangenen namens Majoor Lowe in hechtenis genomen, wiens bevoegdheid insgelijks met het Protectoraat begonnen is, en hun geregtelijke vervolging wordt aan een militair opgedragen. Waar lijkt dat naar? Wordt daarin die hooggeroemde handhaving van regt onder de Britsche vlag gezien dat men, om wraak te nemen over den dood van een ellendigen veedief, tot middelen zijn toevlugt neemt die met alle regtsbeginselen in strijd schijnen te zijn? Tegen Van Niekerk is, zoo ver wij zien kunnen, nog niets van eenig belang ingebragt. Reeds het denkbeeld dat men op de getuigenis van een Hottentot, omtrent wien men kan begrijpen dat er door Honey's bewonderaars geen middel verzuimd is om hem tot verklaringen ten nadeele der Stellalandsche boeren te brengen, iemand schuldig zou kennen, lijkt nergens naar; maar zelfs wat hij omtrent Van Niekerk zal verklaard hebben, is bitter weinig waard. Maar ziet men een regtszaak op zulk een wijze drijven dat wraakzucht veeleer dan liefde voor het regt het motief van hen schijnt te zijn die er achter zitten, hoe kan men dan zeker zijn dat men tegenover hem of iemand anders het regt zal eerbiedigen?

Intusschen, het is altijd nog de vraag of het hoofddoel van Van Niekerk's belagers wraakzucht dan wel hetzelfde is waar wij zoo even op doelden. Wat is meer geschikt om in Engeland het denkbeeld te doen veldwinnen dat de Britsche troepen, en aan hun hoofd Warren en Mackenzie in Bechuanaland blijven moeten ten einde nieuwe gruwelen der "Boers" tegen onschuldige Britten en Naturellen te verhoeden, dan die "sensatie" die reeds te Vrijburg in het Hof zal gemaakt zijn, en die ook in Engeland niet zal uitblijven? In zoo ver is het verklaarbaar dat er zoo iets in Bechuanaland geschiedt. Maar is het even verklaarbaar dat de Hooge Commissaris het toelaat? Of heeft Z. Excellentie welligt vernomen dat, daar hij alleen, om met Lord Derby te spreken, "uit een technisch oogpunt" over Generaal Warren gezag oefent, hij alles moet toelaten wat deze en zijn raadgever Mackenzie verordenen? Zoo ja, dan beklagen wij Z. Excellentie zoo wel als het land waar hij Hare Majesteit vertegenwoordigt.

Dat trouwens de uiterste jingo partij, die thans voornamelijk in Kimberley haren zetel heeft maar, naar zeker berigt in het *Volksblad* te oordeelen, ook de heeren Merriman en Leonard tot de haren mag rekenen, alles goed zal keuren wat Warren en Mackenzie uitrigten, dat gelooven wij gaarne; en een niet ona ardig staaltje van hetgeen bij die partij voor regt geldt, vindt men in een brief in de *Cape Times* van gisteren verschenen. De heer Upington, heet het daar, had in zake Bechuanaland een schikking getroffen waar de politieke meerderheid in Zuid Afrika, en ook in de Kaapkolonie, genoegen meê nam; maar omdat die schikking niet rijmt met de eer der Britsche Kroon en de eischen der menschelijkheid, zendt Hare Majesteit een aanzienlijke krijgsmag om den wil dier politieke meerderheid te neutraliseren. Heel mooi, en waardig dat de Rijksbond er kennis van neme! Onder Britsch gezag geniet men hier alle mogelijke politieke vrijheid; maar blijkt onder die politieke vrijheid de wil des volks zich op een wijze te uiten die door Trijntje en Kaatje in Engeland met de eer des Rijks en de eischen der menschelijkheid in strijd wordt geacht, dan moet zij geneutraliseerd worden door militaire tusschenkomst! *Wij* beweren dit niet; verre van dien! maar wordt er zulk een voorstelling gegeven, dan dunkt ons de Rijksbond het ligchaam waar zij evenzeer door behoort weerlegd te worden, als de beschuldiging van déloyauteit tegen de Afrikaners door den Afrikaner Bond.

Wij zijn opmerkzaam gemaakt op een stukje over de uitzigten van Kaapschen wijn in Engeland, waar wij den hoofdinhoud gaarne van overnemen, zonder daarom het er in allen deele meê eens te zijn. Vooreerst zouden wij ongaarne zien dat men hier de wijnboeren leerde om aan hun wijn bij de gisting door kunstmiddeltjes bouquet toe te voegen. Ten tweede twijfelen wij of, nu Fransche wijnen meer dan vroeger in Engeland gedronken worden, het voor de Kaap voordeelig zou uitkomen om zich op navolging van Spaanschen wijn van de sterkte van gouden sherry toe te leggen: een drank die zelfs in een koud klimaat zich niet naar eisch laat doordrinken zoo als, om met Homerus te spreken, thans de stervelingen zijn. Met den schrijver zijn wij het ten volle eens dat een firma die den wijnhandel op anderen voet drijft dan hier in den regel geschiedt, hier veel goed zou kunnen doen, vooral als zij tevens eigen wijnbouw dreef en de wijnboeren door haar voorbeeld toonde wat zij van hen verlangde; maar ongaarne zouden wij zulk een firma zich uitsluitend op het uitvoeren van wijnen als sherry, zien toeleggen, in plaats van die rijzige en betrekkelijk ligte wijnen te maken die op den duur het hier in de Kolonie, waar thans de hoogere standen veel te weinig wijn in vergelijking met gedistilleerd drinken, zoo wel als in Europa winnen moet.

HET LIJK van den heer Muller, stuurman der *Duntrune*, is in het Dok gevonden.

LIESBEEK.—De heeren J. Thorne, J. F. J. en J. C. Wrensch zijn zonder oppositie tot leden van den Liesbeekschen Gemeenteraad gekozen.

EEN GEDENKSTEEN is te Tarkastad door Vrijmetselaars ter eere van wijlen Dr. Everitt, M.L.A., opgerigt, en bij de onthulling heeft de heer Frost, M.L.A., het woord gevoerd.

BISMARCK IN Z. AFRIKA.—Het bedrag door Dr. Bieber voor de "Bismarck stichting" uit Z. Afrika naar Duitschland gezonden, is £460, waarvan £325 uit Kimberley.

RAWSONVILLE, GOUDINI, 7 APRIL.—De bevestiging van den WelEerw. Proponent J. F. A. de Villiers zal plaats vinden op den 22sten April eerstkomende te Goudini.

DS. VAN HEERDEN, van Simonsstad, heeft het beroep naar Boshof, O.V.S., aangenomen, zoodat de Ned. Gereformeerde gemeente aldaar alweder haar leeraar kwijt raakt.

DE KAAPSTADSCHE TAK VAN DEN AFRIKAANDER BOND vergadert morgen namiddag ten 4 ure in de Z. A. Societeit om een belangrijk onderwerp te bespreken. Elk lid gelieve op te komen.

TE BURGERSDORP hebben de leden der Kamer van Koophandel besloten zich uitsluitend, voor het vervoer van goederen, van den spoortrein te bedienen, en den ossenwagen vaarwel te zeggen.

DE OPENING der brug over Modderrivier aan hare vereeniging met Rietrivier blijkt op 1 ll. met groote drukte en onder veel toeloop te hebben plaats gehad. Men hoopt dat zij tevens als Spoorwegbrug zal kunnen dienen.

ZES SCHOLEN zijn onlangs in het district Uitenhage, volgens de plaatselijke *Times*, op boerenplaatsen opgerigt, maar door een misverstand niet op den regten tijd om ze reeds nu regt op staatsonderstand te verschaffen.

INKUILING.—Een tijdgenoot hemelt de inkuiling op die onlangs te P. Elizabeth heeft plaats gehad, maar voegt er bij dat twee varkens van het ingekuilde voeder niet vreten wilden. "Zoo veel te erger voor de varkens," zal de inkuiler waarschijnlijk antwoorden.

AAN CORRESPONDENTEN.—Alweder moeten verscheidene brieven, ook een van een geachten correspondent in de Transvaal en eenige ingezonden stukken wegens gebrek aan ruimte op plaatsing wachten. Wij hopen in ons volgend nommer plaats voor de meeste te vinden.

LET WEL.—De verkooping van 130 slagtossen van den heer S. A. Celliers, te houden door de heeren Malan & Celliers, uit de Marktkraal te Wellington, zal plaats vinden op *Woensdag*, 15 *dezer*, in plaats van op Woensdag, 20 dezer, zooals vroeger geadverteerd. —*Zie advertentie.*

VOOR DEN SPOORWEG TE KIMBERLEY zijn te Port Elizabeth 160 lieden zonder werk door Ingenieur Willcox voorloopig aangenomen, en de Regering zal ze voor verminderde prijzen, die later van hun loon afgehouden zullen worden, naar Oranjerivier laten vervoeren.

PRESIDENT KRUGER heeft, volgens een berigt in de *Cape Argus*, aan den Hoogen Commissaris laten telegraferen dat hij de handelwijs van Commissaris Snijman bij het heffen der hutbelasting in Marico niet goedkeurde, en den Waarnemenden Commissaris van Naturellenzaken gezonden had om op de zaken orde te stellen.

DE PAARL BERG WIJNMAATSCHAPPIJ.—Het blijkt uit een verslag der onlangs gehouden wijnvergadering aan de Paarl dat gemelde Maatschappij reeds in het bezit is van 200,000 baksteenen voor gebouwen, en van 3,000 okshoofden van £1 5s. per stuk, en dat zij gereed om den prijs der aandeelen minder te maken.

EEN DIEFSTAL met inbraak is op Paaschmaandag op klaarlichten dag, tusschen 10 en 3, in een huis in Kapelstraat gepleegd, welks bewoners een dag pleizier waren gaan houden. Toen zij thuis kwamen bleek het dat al wat het stelen waard was, b.v. goudgoed en dergelijke, verdwenen was.

AANGEKOMEN, en naar Engeland te gaan, zijn Kommandant Bethell, van de Kon. Marine, en de heer Ralph Williams, van Generaal Warren's "Intelligence Departement," die hetzij in Afghanistan of in Egypte gaat dienen. Dit laatste is jammer; "intelligent" is men in het kamp in Bechuanaland niet zoo zeer dat men zoo iemand kan missen.

DE MOORD van den heer Van der Westhuizen, in Griqualand West, blijkt door een Naturel gepleegd te zijn dien hij betrapte op het stelen van spaanschspekken, en die, door hem gegrepen zijnde, hem een aantal messteken toebragt. Zoo althans wordt door den moordenaar zelven beweerd.

EEN HUWELIJKS-ADVERTENTIE, in de *Cape Times* verschenen, is gebleken een kluitje te zijn, waarover de beweerde bruidegom zich is komen beklagen. Het blad hoopt dat de "laf-hartige roffianen" die het feit gepleegd hebben, ontdekt en gestraft zullen worden, en wie tot dus ver niet weet waarmeê men, in de *Cape Times*, die benaming verwerft, is er thans van verwittigd.

DE KAAPSCHE POLITIE zal, volgens het *Border News*, geheel gereorganiseerd worden, zullende Commissaris Davis, thans te K. W. Town, algemeene Superintendent blijven, en Commissaris Chalmers waarschijnlijk een Magistratuur bekomen, even als Commissaris Sissison er reeds een te Kenhardt heeft gekregen. Inspecteur Currie zal in Albanie, Inspecteur Hutcheons te Dordrecht zijn plek bekomen.

EEN LICHTBEELD waar al de leden van het Provinciaal Bestuur van den Afrikaner Bond, zoo als zij te Beaufort West bijeen waren, in een groep zijn weergegeven, is ons toegezonden en voor belangstellenden verkrijgbaar. Het is netjes uitgevoerd, en is ook voor buitenlanders in zoo ver heel wat waard als zij er uit zien kunnen welk een soort mannen men bijeen krijgt als er een vergadering van Afrikaners gehouden wordt.

DE THESAURIER VAN DE VRIJE APOTHEEK erkent de ontvangst van de volgende bijdragen:—Van den Edelen heer C. W. Hutton, gift, £1 1s.; subscriptie, £1 1s.; den heer D. Johnston, 10s.; den Edelen heer J. A. Combrinck, L.W.R., £2 2s.; de heeren Poppe, Russouw & Co., £1 1s.; den heer H. J. Pauling, £2 2s.; den heer L. Maclean (Donald Currie & Co.) £1 1s.; den heer P. Levenberg, 10s.

THEE begint thans in Britsch Kafferland geplant te worden, hebbende de heer T. Hay theezaad uit Natal daarheen gezonden.

TE CATHCART heet de Landbouw Tentoonstelling dit jaar goed gelukt te zijn, en vooral waren schapen en paarden zeer goed vertegenwoordigd.

IN DEN INSOLVENTEN BOEDEL van L. A. F. Slabbert, Graaff-Reinet, is de plaats De Toren, 2,244 morgen groot en de helft uitmakende der vroegere plaats Aasvogelkrans, voor £920 verkocht. De andere helft behoorde tot den insolventen boedel van J. G. Naudé, en haalde £670.

TURKSCHE VIJGEN vinden geen genade bij een boer uit Groot Winterhoek, die in de *Uitenhage Times* niet alleen klaagt dat paarden aan het gebruik vrekken, maar buitendien van oordeel is dat zij net maar dienen om Kaffers lui te maken. In zijn streek waren thans geen dienstboden te krijgen, want, zeiden zij, "*zoo lang oud baas ons een plek geeft Turksche vijen genoeg, net maar de oude zijn vogels voeren, dat is beter dan werken.*"

DE EERW. DANIEL GEZANI, een Kaffer die een tijd lang te Stellenbosch theologie heeft gestudeerd en, volgens de *Christian Express*, aldaar niet alleen dit nadeel gehad heeft dat hij Hollandsch moest leeren eer hij de lessen der Professoren volgen kon, maar er ook de tering heeft opgedaan, is aan het station der Vereenigde Presbyteriaansche Zending in de Transkei waar hij als leeraar werkzaam was, Ncisinibe, op 30 jarigen leeftijd overleden.

EEN PROCES over een aanranding op straat, tusschen twee Duitschers te Kimberley, heeft het merkwaardige feit aan het licht gebragt dat op het Duitsche gastmaal ter eere van Keizer Wilhelm's verjaarsdag bijna iedereen meer dan lekker was. Z. K. M was trouwens net 88 jaar geworden, en zijn geboortedag met 88 glazen bier, champagne of wat het ook zij te verheerlijken, is iets waar niet ieder eerzaam Duitscher tegen bestand is.

MASUPHA wordt gezegd begonnen te zijn hutbelasting van zijn onderdanen in te zamelen, maar de correspondent van de *Eastern Star* die dit meêdeelt, gelooft dat dit louter het gevolg is van de aanwezigheid van Sir Charles Warren's troepen in Z. Afrika, en dat, zoodra dezen weg zijn, hij den ouden weg weder zal inslaan als hier niet iets tegen gedaan wordt. Maar wat? Op Robbeneiland kan hij geen kwaad doen, maar hoe hem thans daarheen te krijgen?

OOST LONDEN wordt door Kaffers onveilig gemaakt, die blanke wandelaars 's nachts aanranden maar door dezen niet worden opgebragt als de aanranding hun op een pak ransel van den aangerande is te staan gekomen. Echt Engelsch, maar niet heel prettig voor de ongelukkigen dien het aan kracht ontbreekt om Kaffers af te ranselen. In de buurt van Oost Londen nemen tijgers het werk der Kaffers over, en binnen vijf mijlen van de stad is er een doodgeschoten en heeft men er andere hooren brullen.

"HET OVERBLIJFSEL," heet het in de *Burghersdorp Gazette*, "van Bethell den schoonzoon van Montsioa, is met militaire eer begraven! Als de schoonzoon van Letsie in Burgersdorp sterft—zal hij ook met militaire eer begraven worden? Hij is toch ook immers bekend als een boerenhater en boerenvervolger." Wie met Letsie's schoonzoon bedoeld wordt is ons niet bekend. maar wij vertrouwen dat onze Burgersdorpsche tijdgenoot het ons en het publiek zal melden.

TE HUMANSDORP schijnt de Magistraat zijn populariteit er niet op vermeerderd te hebben door zijn beboeten van kleinhandelaars wegens het drijven van groothandel door het verkoopen van een "drum" olie. Volgens de *Re-echo* zijn het in de enkele gevallen dat er een heele zak koffij of suiker verkocht wordt, steeds boeren die den koop doen, omdat zij liever wat veel in eens opdoen dan telkens naar het dorp komen, maar niet om zelve in het klein te verkoopen. Fraaije steenkolen, van Elandsrivier, uit het district, zijn in het dorp te kijk; en te Zuurbron is een tijger gevangen, die van snoet tot staartpunt bijna 10 voet lang was.

TAFELBAAI wordt in staat van verdediging gesteld, en er wordt druk gewerkt aan een verschansing aan den vuurtoren nabij Drieankerbaai, waar niet minder dan 200 banditen arbeiden. De Koloniale Regering moet, volgens de *Cape Times*, hiervoor betalen, en de nieuwe batterij, die trouwens slechts van tijdelijken aard is, zal van zwaar geschut worden voorzien dat het geheele water tusschen het strand en Robbeneiland zal bestrijken. Komen er dus Russen hier, dan is er alle kans dat zij kapot gaan eer zij het geld uit de Standard Bank kunnen nemen, en dit is maar goed ook.

EEN STEEKGESCHIEDENIS van vrij ernstigen aard wordt uit Constantia meêgedeeld. Twee lieden die Zaturdag van hun werk aan den wijnoogst kwamen, hadden elk een bottel wijn gekregen. De een dronk hem op, de ander, een bedaarde jonge man, liet hem blijven, en toen zijn kameraad hem er om vroeg zeide hij dat hij den wijn aan zijn moeder wilde brengen. De opdrinker sloeg daarop met zijn stok zoo hevig op de bottel dat zij brak en al de wijn wegliep; en het jonge mensch werd kwaad, trok zijn mes, en gaf den ander een leelijken steek in zijn buik. De arme kerel zit natuurlijk in den tronk.

TE BRITSTOWN heeft Pieter Meintjes, als speciale diender door den Vrederegter aangenomen ten einde vier gevangenen geboeid naar Richmond te brengen, voor den Magistraat van laatstgemelde plek getuigenis afgelegd hoe een der vier er in geslaagd was om zijn boeijen los te krijgen, en hem tevens zoo te lijf was gegaan dat zijn arm brak. Zijn zoon, een 13-jarige knaap, was aanwezig en zou den aanrander met het geweer van zijn vader geschoten hebben, zoo het geladen was geweest. Twee der gevangenen liepen weg; de beide andere waren niet losgeraakt maar hielpen den diender tegen de aanvallers verdedigen.

DE ZAAK VAN G. BECKER, voor het Rondgaande Hof te Oudtshoorn van diefstal beschuldigd, is op zeer onverwachte wijze voor zijn advokaat, den heer Schreiner, afgeloopen. Becker was in dienst van een veerenkooper van den naam van Saillard, wiens regisseur, de heer Penny, verklaarde dat hij in dienst van Saillard met vrucht als veeren-opkooper was werkzaam geweest, en het vertrouwen van hemzelven en zijn baas genoot, totdat het bleek dat hij uit Oudtshoorn met £420 gedrost was. Toen nu de heer Penny door adv. Schreiner in contra-verhoor werd genomen, bleek het dat Becker een brief aan Penny had geschreven waarin hij schuld bekende, en zeide dat alles te wijten was aan slecht gezelschap, dat hij op weg had opgedaan Daarop trok Becker zijn pleit van "niet schuldig" in, en daar het bleek dat hij algemeen voor een eerlijk man gold, die zich thans bij ongeluk vergaloppeerd had, kwam hij met 18 maanden er af.

HET RONDGAAND HOF te Dordrecht heeft geen belangrijke strafzaken te behandelen gehad, maar als civiele zaak kwam een eisch om echtscheiding van juffr. Stack tegen haar man voor, en daar het bleek dat deze met zekere Miss Dick "geëloop" was en haar, op een plaats waar hij den nacht doorbragt, voor zijn vrouw had laten doorgaan, werd de eisch toegewezen. Een andere zaak, die van Pretorius *tegen* Eckron, was een eisch om schadevergoeding wegens valsche gevangenzetting, hebbende Eckron Pretorius laten oppakken wegens beweerden schapendiefstal, waar echter den Solliciteur Generaal hem niet voor wilde vervolgen. De Regter was echter van oordeel dat Eckron volkomen ter goeder trouw en daarentegen eischer volstrekt niet behoorlijk in de zaak gehandeld had, en de uitspraak was dus voor verweerder.

AFRIKAANSCH EN ENGELSCH.—"Oom Willem" heeft een reeks van zamenspraken in Afrikaansch en Engelsch uitgegeven ten gebruike van Afrikaners die Engelsch en Engelschen die Afrikaansch willen leeren. Het boekje is uitgegeven bij de HH. D. F. du Toit & Co., aan de Paarl, en bevat, naast 36 zamenspraken, een uitvoerige lijst van gebruikelijke woorden en uitdrukkingen, en eenige inlichtingen omtrent de uitspraak van klinkers in het Engelsch, en klinkers en medeklinkers in de Afrikaansche taal. De zamenspraken lijken ons doelmatig genoeg, maar wij zouden gaarne willen weten tusschen wie de schrijver zich voorstelt dat de zamenspraak gevoerd wordt, waar een der twee de andere toespreekt met "hartje, staat op! dis tijd om op te staan."

EEN WAKKERE DAAD.—Als zoodanig wordt, in de *Cape Argus*, door Politie Commissaris Shaw de redding van een elfjarigen knaap, die in het Dok was gaan zwemmen en begon te zinken, door een dokwerker, Wm. Knipe, geroemd, die zijn kleeren afwierp, in het water sprong, den knaap naar den kant bragt, en met hulp van zekeren Sombre en anderen met den geredde aan wal werd gehaald. De knaap, die bewusteloos was, werd door een scheepsdokter bijgebragt en naar zijn huis gevoerd.

RIJKSFEDERATIE.—Over dit onderwerp heeft de heer Emery Phillips een voordragt in de zaal der Christelijke Jongelingsvereeniging gehouden, waarin hij uitvoer tegen dien boozen en déloyalen Afrikaner Bond, en een Rijksraad met vertegenwoordigers der Koloniën, vrijen handel overal in het Rijk, en het vormen van Naturellenlegers—wij vermoeden om die vervelende "Boers" er van langs te geven,—voorstond. Dr. White verklaarde, nadat de lezing ten einde was, dat Britsche Rijksfederatie volgens de Schrift stellig komen zou want al de Engelschen behoorden tot het Jodenras, en alle zonen Israëls zouden nog eenmaal één groote natie vormen.

EEN KRANKZINNIGE.—In de zaak Willis *tegen* Aukett, het onderhoud van een krankzinnigen zoon van verweerder betreffende, waar eischer, namens de Regering, 3s. per dag voor vorderde, terwijl verweerder den eisch onwettig en het bedrag te hoog rekende, is door den Magistraat uitspraak gedaan, in dier voege dat verweerd r 2s. per dag en de kosten moet betalen. Dr. Landsberg gaf ophelderingen omtrent de kosten en andere bijzonderheden, en zeide onder anderen dat hij, door de Regering geraadpleegd zijnde over de vraag of verweerder al dan niet kon betalen, had moeten antwoorden dat als de man geld genoeg had om zijn familie naar Europa te zenden, hij ook wel voor zijn krankzinnigen zoon kon betalen. Er is appèl aangeteekend.

ABERDEEN, 4 APRIL. — Donderdag hebben wij weer een heerlijken regen gehad, die ruim een uur aanhield en het veld op nieuw verkwikte. Buiten heeft het op sommige plaatsen ook fraai geregend, en hier en daar vielen er zware hagelbuijen, die veel kwaad aan het veld gedaan hebben. De Hollandsche onderwijzer zal voor drie maanden naar elders vertrekken, om herstelling zijner zwakke gezondheid te zoeken, daar hij in den laatsten tijd niet in staat was school te houden. Er zijn veel buitenlieden in het dorp voor het nachtmaal, en Ds. Joubert van Jansenville is overgekomen om den leeraar te helpen.—*Correspondent.*

SOMERSET WEST STRAND, 4 APRIL.—Deze plek is nu vol van bezoekers, maar visch is zeer schaarsch. Dit is jammer, nu de tijd daar is dat de visschers geld zouden kunnen maken is er geen visch te krijgen. De groote oorzaak is dat het weer niet toelaat dat er gevischt wordt, daar de wind bijna iederen dag waait. Dr. Morkel heeft hier een merkwaardige genezing te weeg gebragt. De heer en mej. Jooste van Sutherland, waren hier ten huize van den heer Robertson, voor de gezondheid van mej Jooste, die ziek was toen zij hier aan kwam, en met den dag erger werd. Eindelijk werd Dr. Morkel ingeroepen en diende haar eenige middelen toe, met het gevolg dat zij binnen drie dagen volkomen herstelde van een kwaal waar zij al bijna vier jaren aan geleden had; gedurende welken tijd zij steeds door doktoren verpleegd was, zonder dat zij er baat van had. De heer Jooste was over dit herstel zijner vrouw zou verblijd en verbaasd dat hij het naauwelijks kon gelooven.—*Correspondent.*

COLESBERG.—De hoofdpunten van het verhandelde, wat strafzaken betreft, aan het Rondgaande Hof te Colesberg zijn reeds in een telegram meêgedeeld. Uit de *Colesberg Advertiser* kunnen wij hierbij nog voegen dat de zaak van Hannah, van moord vrijgesproken, daarop neêrkwam dat de hut van een andere gekleurde vrouw, met deze er in, verbrand was, en dat er zekere maar niet voldoende aanwijzingen waren, dat de brand het gevolg was van Hannah's jaloerschheid op haar man. Van Rensburg, de jeugdige Afrikaner die wegens paardendiefte veroordeeld is, schijnt reeds vroeger in het vak werkzaam te zijn geweest en een anderen naam te dragen; maar er was te veel haast bij de zaak om dit naar eisch uit te maken. Schemper, een ander jong Afrikaner, die schapen had zoeken te stelen door ze te vermerken, maar wiens daad aan het licht kwam doordat men de afgesneden ooren der schapen en dus de ware merken vond, wordt door het publiek en zelfs den Regter zeer beklaagd, daar het schijnt dat hij door zijn vader was aangezet om zijn misdaad te plegen. De diender Sutherland, die geld van den Magistraat had gestolen, bragt door het contra-verhoor dat hij op zeer onbeschofte wijze den Magistraat afnam, meer bewijzen tegen zich voor den dag dan er anders tegen hem waren. Eindelijk blijkt het dat een wegens verkrachting veroordeelde Hottentot den voor iemand van zijn bedrijf hoogst gepasten naam van Solomon Aries (het Latijn voor "ram") droeg.

DE KAAPSCHE AFDEELINGSRAAD hield Dingsdag zijn gewone vergadering, onder voorzitterschap van den heer Stigant. Het rapport van den Weg-Inspecteur hield in dat de wegen in vrij goeden toestand waren, ten deele wegens den regen; dat de leverantie van gruis in orde en het werk aan de tolhuizen klaar en betaald was; dat er nog meer aan boomen planten gedaan moest worden, (iets wat bijval vond), en dat het gekheid was om zekere verbeteringen in een waterloop te Rondebosch te maken, als belanghebbenden er geen eigen bruggen over wilden bouwen. Men besloot een petitie aan het Parlement te zenden ten gunste der Stigantswet, schoon de heer Parker meende dat die Wet de kollekteurs der Afdeelingsraden lui zou maken. Bepalingen werden gemaakt omtrent den vorm der bakens aan de opmeting te Constantia, en daarna had er een discussie plaats over den beweerden inbreuk van den heer Cloete, van Alphen, op openbaar eigendom, wordende er van den kant van gemelden heer verklaard, dat de Raad geen regt had om te vorderen, dat hij bakens aan de grenzen van zijn plaats zou oprigten, nu hij gereed was om over die grenzen zich aan scheidsregterlijke bemiddeling te onderwerpen. Het einde was dat men de zaak naar Financiën verwees. Aan de heeren Stigant en Inglesby, die een deputatie van den Raad over de zaak van den weg naar Houtbaai uitmaakten, werd volmagt gegeven om over deze zaak een schikking met het Departement van Op. Werken te maken, en de kollekteur van hondenbelasting kondigde aan dat er 139 honden geregistreerd waren.

KAAPSCHE WIJNEN.—In het *Cape of Good Hope Commercial Report*, van ll., vindt men een brief vermeld door een in Europa gevestigd Kolonist over Kaapsche wijnen geschreven waarin wordt te kennen gegeven dat, als er hier betere wijn gemaakt zal worden, alleen de wijnkooper in staat is hiervoor te zorgen, en wel door iets meer aan den boer te betalen, als deze zijn druiven niet op eens maar naar mate zij rijp zijn laat plukken, het plukken rusten laat als het te heet is, voor een goede temperatuur bij de gisting en, op het kritieke oogenblik dier gisting, voor bijvoeging van vlugtige oliën tot het maken van bouquet (!), en eindelijk voor behoorlijke zuivering en sortering der druiventrossen zorgt. Daarnaar te kijken was het werk van den wijnkooper, en op den duur zou hier een firma moeten komen die dit werk ter hand nemen en zich een prachtigen gouden sherry er door verschaffen zoude. Dien sherry zou men dan óf met Spaanschen wijn mengen of zóó verkoopen moeten, en in Engeland zou hij, mits hij rijzig was, veel opgang maken, want men was er niet bang voor zwaren wijn. Zoo als de zaken thans stonden, nu de wijnboer reeds geld op zijn wijn opnam eer deze gemaakt was, geen ander doel had dan om gaauw zijn wijn klaar te hebben, en geen beteren prijs kreeg als zijn wijn goed dan als hij slecht was, kon men geen verbetering wachten. Drie soorten wijn moesten hier gemaakt worden: gewone kantienwijn, goede wijn voor koloniaal gebruik, meerendeels zoetachtig van smaak, en rijzige goede sherry voor de Engelsche markt; en laatstgenoemde verzuimde men hier te maken. Dit was de schuld der wijnkoopers, en daar deze gemaakt hadden dat Kaapsche wijnen in Engeland een slechten naam hadden, was het noodig dat de zaak door een aparte inrigting werd ter hand genomen.

REUTER'S TELEGRAMMEN.
OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

BRAND.

BEDFORD, 5 APRIL.—Het huis van den heer C. Sawyer, dat men net bezig was te vertimmeren, is door een brand vernield. Het was in de Provident voor 1,000 verzekerd.

PAARDENNIEUWS.

KIMBERLEY, 4 APRIL.—De resultaten der wedrennen van heden zijn: Criterion Stakes: *Barrister*, 1; *Tonic*, 2. Welter Plate: *Twenty five*, 1; *O'Donnel*, 2; *Shamfight*, 3. Turf Club Handicap: *Quilp*. 1; *Hard Cash*, 2; *Barrister*, 3. Flying Stakes: *Tonic*, 1; *Steerfort*, 2; *Zuleika* 3. Ladies Purse: *Hilton*, 1; *Twenty five*, 2. Beaconsfield Handicap: *Hard Cash*, 1; *Herman Champagne*, 2; *Steerforth*, 3.

KIMBERLEY, 6 APRIL.—Heden hebben de wedrennen de volgende resultaten geleverd: South African Handicap: *Herman Champagne*, 1; *Hard Cash*, 2; *Lord Bismarck*, 3. Tradesmen Plate: *General Gordon*, 1; *Shamfight*, 2; *O'Donnell*, 3. Kimberley Handicap: *Clifden*, 1; *Lord Bismarck*, 2; *Tonic*, 3. Voor deze ren was *Quilp* geschrapt. Licensed Victuallers Plate: *Herman Champagne*, 1; *Hilton*, 2; *Twenty five*, 3. Grand Stand Handicap: *Clifden*, 1; *Steerforth*, 2; *Zuleika*, 3. Consolation Handicap: *Steerforth*, 1; *O'Donnell*, 2.

EEN ONGELUKKIG SCHOT.

SOMERSET OOST, 7 APRIL.—Een Fingo is gisteren bij ongeluk op een jagtpartij aan Hartfell door den heer Miles Bowker doodgeschoten. Heden morgen bragt de heer Bowker de zaak ter kennisse van den Magistraat. Hij had den Naturel, die in het bosch was, voor een baviaan aangezien.

EEN MOORD EN EEN BAZAAR.

PRINS ALBERT, 7 APRIL.—De Magistraat en de Districtsgeneesheer zijn naar Kleinvallei, bij Meiringspoort, vertrokken om een lijkschouwing te houden in het geval van een kleurling die met een bijl is doodgehakt. Het Nachtmaal der Ned. Gereformeerde Kerk werd druk bijgewoond, en de bazaar op Zaturdag liep zeer goed af, wordende er bij de £200 geind.

DE TOLKWESTIE IN GRIQUALAND OOST.

KOKSTAD, 7 APRIL.—Op een druk bezochte openbare vergadering, waar alle standen vertegenwoordigd waren, is gisteren avond door het Comité een petitie voorgelegd tegen de voorgenomen heffing van invoerregten aan de Natalsche grenzen. De petitie werd eenstemmig aangenomen, zamen met een verzoek aan het Parlement om de zaak te laten nagaan door een gekozen Comité, vóór men tot de heffing der regten overgaat.

LUCHTBALLEN ENZ. IN BECHUANALAND.

MAFEKING, 5 APRIL, 10 V.M.—Majoor S. Edwards, vergezeld door drie officieren der Genie, is gisteren avond naar Bangwano vertrokken. Zijn instructies zullen hem geworden als hij te Kanya is. Hij zal, naar het schijnt, de opperhoofden bezoeken die het land bewonen, waarover het Protectoraat onlangs is uitgebreid, en met hen onderhandelen. Majoor Elsdale heeft gisteren een begin gemaakt met een reeks proefnemingen met zijn luchtballen, welke proefnemingen de Generaal heeft veroorloofd om te weten te komen hoe operaties met luchtballen met goeden uitslag op het slagveld kunnen ondernomen worden. Dit zullen de eerste proefnemingen van dien aard buiten Engeland zijn. Gisteren werd een luchtbal opgeblazen om te zien of hij door de reis geleden had. Hij was geheel in orde, en wordt morgen met gas gevuld. De opblazerij werd gisteren door menigten van verbaasde Naturellen gadegeslagen, en het uitzien van den opgeblazen ballon maakte diepen indruk op de lieden van Montsioa's dorp. Montsioa zond gisteren een boodschap bij telegraaf aan Mankoroane. Men verklaarde hem hoe dit gedaan werd, maar hij bleek ongeloovig te zijn, en wacht op een antwoord van Mankoroane om te zien of de telegrafisten waarheid spreken. De heer John Fry is gisteren avond naar Vrijburg vertrokken, waar hij, naar men zegt, het oog zal houden op de voortzetting van het voorloopig onderzoek in Van Niekerk's zaak. De heer Baden Powell is hier gisteren avond aangekomen, en logeert bij den Generaal.

MAFEKING, 7 APRIL, 6·30 N.M.—De eerste luchtbal in Z. Afrika is heden middag met goed gevolg opgestegen. Nadat de ballon was opgeblazen in het bijzijn van een menigte Naturellen, troepen en officieren, waaronder de Generaal en zijn staf, steeg eerst Majoor Elsdale op om te zien of alles in orde was, en daarna de Generaal, die een hoogte van 600 voet bereikte, en zich zeer voldaan toonde over zijn togt. Montsioa die met zijn meeste kapiteins aanwezig was, werd uitgenoodigd om in het schuitje plaats te nemen, maar hij bedankte, en eveneens zijn raadslieden. De proeven zullen gedurende de week herhaald worden. Wat er heden geschiedde werd door de Naturellen met veel nieuwsgierigheid en belangstelling waargenomen. Eenige boeren aan Rooigrond, aan den Bechuana kant woonachtig, hebben aan den heer Wright geklaagd dat het water van bronnen in de Transvaal rijzende, afgesneden is.

VAN NIEKERK'S ZAAK.
HOE MEN REGT DOET ONDER BRITSCHE VLAG!

VRIJBURG, 6 APRIL, 6·30 N.M.—Van Niekerk's zaak werd heden morgen heropend voor Landdrost Muller. Het Hof was vol belangstellenden. Van Niekerk en Celliers werden ontslagen omdat het bewezen was dat de moord was bedreven buiten de Stellalandsche grenzen, maar toen zij het Hof verlieten, werden zij op nieuw gearresteerd door Kapt. Puzey, om voor Majoor Lowe, assistent Commissaris van Bechuanaland, te verschijnen. Kapt. Trotter, Kommandant van Stellaland, Kapiteins Ingram en Nelson, van het 1ste Regiment te Paard, en andere officieren waren aanwezig. Men verwacht dat de gevangenen naar Barkly zal gebragt worden. Majoor Lowe, Kapt. Paley en de heer Fry zijn gekomen om bij de vervolging hulp te bieden.

VRIJBURG, 7 APRIL, 5 30 N.M.—Het voorloopig verhoor in zake Van Niekerk en Celliers begon gisteren morgen voor Majoor Lowe. Kapt. Paley leidde de vervolging. Dr. Jorissen trad voor Van Niekerk op, de heeren Van Riet en Dekker voor Celliers. De belangrijke getuigenis door Staatsprocureur Ludorf op 2 Maart beloofd kwam nu voor den dag in den persoon van Arend, Honey's bediende, die een volledig verhaal gaf van den moord door Diedrichs en Adriaan de la Rey gepleegd, in tegenwoordigheid van 28 boeren, en onder omstandigheden die van de grootste woestheid van De la Rey's kant getuigden. Groote sensatie ontstond in het Hof. Getuige verklaarde dat Van Niekerk van den moord wist, en den volgenden dag van Honey's dood sprak. Honey de vader en de weduwe van den overledene werden in den namiddag verhoord.

VRIJBURG, 8 APRIL, 5.30 N.M.—Het verhoor van Van Niekerk en Celliers werd heden voortgezet. Cornelis Bothma legde dezelfde getuigenis af als bij het vroegere onderzoek. Ook de heer en juffr. Honey, de HH G. D. Smith, Hassett en Fourie werden in het verhoor genomen. Dr. Jorissen eischte dat de vervolging zou bewijzen dat gevangenen Britsche onderdanen waren, zoo als de Wet eischte. Kapt. Poley zeide dat dit te lang duren zou en het onderzoek niet moest vertragen; het was de pligt der verdediging om te bewijzen dat zij geen Britsche onderdanen waren. De bedenking werd ongeldig verklaard. Een groot bal werd gisteren avond aan de officieren van het garnizoen door de bewoners van Vrijburg gegeven!

ZULU ZAKEN.

DURBAN, 4 APRIL.—De *Natal Mercury* zegt dat, volgens een gerucht, een kommando van 150 boeren bevel heeft aan het Boerenlager op 5 dezer te vergaderen. De reden die men opgeeft is dat Umnyamana Oham aangevallen en eenigen van diens volk gedood heeft; maar dit is twijfelachtig, daar de boeren zelve kort geleden Oham last gaven om zijn land te verlaten en zijn volk en vee over te geven. Waarschijnlijk willen de boeren dwang oefenen op Umnyamana, die tegen hun eischen om land is.

RAMMEN.
RAAFDIENST.
Het huis van den
bezig was te ver-
nd vernield. Het
0 verzekerd.

UWS.
-De resultaten der
Criterion Stakes:
ter Plate: *Twenty*
ght, 3. Turf Club
sh, 2; *Barrister*, 3.
eerfort, 2; *Zuleika*
1; *Twenty five*, 2.
Cash, 1; *Herman*

He len hebben de
ultaten geleverd:
erman Champagne
marck, 3. Trades-
, 1; *Shamfight*, 2;
dicap: *Clifden*, 1;
3 Voor deze ren
ensed Victuallers
Hilton, 2; *Twenty*
dicap: *Clifden*, 1;
onsolation Handi-
, 2.

G SCHOT.
PRIL.—Een Fingo
een jagtpartij aan
des Bowker dood-
n bragt de heer
nisse van den Ma-
turel, die in het
aangezien.

EN BAZAAR.
L.—De Magistraat
n naar Kleinvallei,
en om een lijk-
et geval van een
doodgebakt. Het
neerde Kerk werd
zaar op Zaturdag
e er bij de £200

GRIQUALAND
o een druk bezochte
alle standen ver-
teren avond door
egd tegen de voor-
gten aan de Natal-
d eenstemmig aan-
zoek. aan het Par-
nagaan door een
tot de heffing der

N BECHUANA-
10 V.M.—Majoor
r drie officieren der
aar Bangwano ver-
llen hem geworden
l, naar het schijnt,
die het land bewo-
raat onlangs is uit-
handelen. Majoor
begin gemaakt met
et zijn luchtballen,
eraal heeft veroor-
n hoe operaties met
ag op het slagveld
en. Dit zullen de
dien aard buiten
verd een luchtbal
nj door de reis ge-
in orde, en wordt
De opblazerij werd
n verbaasde Natu-
uitzien van den
iepen indruk op de
. Montsioa zond
telegraaf aan Man-
em hoe dit gedaan
eloovig te zijn, en
Mankoroane om te
rheid spreken. De
vond naar Vrijburg
men zegt, het oog
g van het voorloo-
k's zaak. De heer
en avond aangeko-
eraal.

30 N.M.—De eerste
n middag met goed
de ballon was op-
een menigte Natu-
waaronder de Ge-
rst Majoor Elsdale
de was, en daarna
van 600 voet be-
n toonde over zijn
meeste kapiteins
oodigd om in het
aar hij bedankte,
n. De proeven
herhaald worden.
rd door de Natu-
gheid en belang-
nige boeren aan
a kant woonach-
Wright geklaagd
de Transvaal rij-

ZAAK.
ONDER BRIT-
N.M.—Van Nie-
en heropend voor
was vol belang-
Celliers werden
zen was dat de
de Stellalandsche
of verlieten, wer-
eerd door Kapt.
ve, assistent Com-
te verschijnen.
t van Stellaland,
n, van het 1ste
officieren waren
at de gevangene
worden. Majoor
er Fry zijn geko-
p te bieden.

N.M.—Het voor-
nekerk en Celliers
Majoor Lowe.
ging. Dr. Joris-
, de heeren Van
De belangrijke
eur Ludorf op 2
den dag in den
eliende, die een
noord door Die-
y gepleegd, in
eren, en onder
ootste woestheid
en. Groote sen-
etuige verklaar-
moord wist, en
y's dood sprak.
e van den over-
verhoord.

N.M.—Het ver-
ers werd heden
legde dezelfde
gere onderzoek.
de HH G. D.
rden in het ver-
eischte dat de
at gevangenen
zoo als de Wet
at dit te lang
niet moest ver-
verdediging om
che onder hen
ongeldig ver-
gisteren avond
nizoen door de

al Mercury zegt
kommando van
et Boerenlager
e reden die men
am aangevallen
od heeft; maar
eren zelve kort
ijn land te ver-
geven. Waar-
aug oefenen op
hen om land is.

ORANJE VRIJSTAAT.

Zeer belangrijk is het nieuws vandaar niet. Men schijnt zich bang te maken voor Samuel Moroka. "Het is opmerkelijk," zegt met het oog hierop een correspondent van de *Express* onder dagteekening Dewetsdorp 20 Maart, "zoo als de Barolongs hier voorbijtrekken meest naar Basutoland; een gedeelte vestigt zich op de grens van Caledon, anderen hier op deze grens; elken dag trekken er omtrent 3 gezinnen voorbij. Vraag maar aan welken kant zij behooren, dan antwoorden ze: aan Samuel's kant. Velen willen hier grondplekken. Dus schijnt het mij of onder de Kaffers weer een verraderlijk plan bestaat. Het gevoel is veel erger als toen Sepinare vermoord werd. Dat er iets geheims onder de Kaffers broeit zal spoedig blijken." De *Friend* gelooft van dit alles niets, maar plaatst versjes ten effekte dat Jan Brand de "niggers" van Thaba Nchu hun land moet teruggeven. De waardige President is echter niet zoo gek uitgevallen.

Omtrent den roof van het geld, onlangs door een wagen van Kregor en Verster vervoerd, wordt berigt dat gemelde heeren volstrekt niet aansprakelijk voor het verlies zijn. Ds. Marquard, die, in het voorbijgaan gezegd, zich heden te Stellenbosch in het huwelijksbootje inscheept, zal op 2 Mei te Bethulie bevestigd worden. Eindelijk hoort de *Express* het volgende uit Jagersfontein:

Onze correspondent meldt o. a. dat, niettegenstaande de laatste regens, de werkzaamheden aan de mijn nog altijd worden gehinderd door gebrek aan water. Werk is anders volop. Kaffers worden soms gehuurd voor 10s. in de week met de kost. In de laatste week zijn mooije steenen gevonden, en in den blaauwen grond van de President Compagnie verkreeg men 20 karaat van 10 vrachten. Het schijnt dat hoe dieper men gaat hoe beter de blaauwe grond betaalt. De onzekerheid waarin men steeds verkeert omtrent de markt in Engeland heeft vele groote verliezen berokkend, door dat men de diamanten bewaarde om later betere prijzen te verkrijgen; eene firma heeft het o. a. £10,000 schade berokkend. Men zet dan nu ook in den regel de steenen van de hand tegen de loopende prijzen. Het is te hopen voor allen die in het mijnwezen op eenige wijze betrokken zijn dat geen oorlog tusschen Engeland en Rusland moge uitbreken, daar zoo iets een volslagen stilstand in den diamanthandel zou teweeg brengen. Nog geen nieuwe mielies. Hout is duur, van £7 tot £10. Voer van 7d. tot 10d. de bundel. Boermeel (slechte kwaliteit) 36s. Aardappelen 30s. per mud, en groenten behalve doorgaans goede prijzen. De heeren Gebrs. Kerr kregen £300 voor den 12 karaat steen waarvan ik onlangs melding maakte. Het weer is zeer warm en schijnt thans naar regen te staan.

Z. A. REPUBLIEK.

Het nieuws vandaar, met de post van Dingsdag, is minder belangrijk dan wij verwacht hadden. De *Volksstem* heeft een lang en welgeschreven artikel over den toeleg van Generaal Warren en zijn vriend den zendeling-staatsman om standjes te zoeken met de Z. A. Republiek, en over den pligt dier Republiek om niets te doen wat genoemde liefhebbers in de hand zou kunnen werken, maar veeleer Commissaris Snijman raak op zijn vingers te tikken als het waar is dat deze, juist nu, buitengewoon strenge maatregelen tot heffing der hutbelasting aan de Westergrenzen neemt. Er worden echter in het artikel geen feiten gemeld of argumenten gebezigd die over de zaak nieuw licht verspreiden, behalve wat het aanhouden van zekere Engelschen die met de opname der grenslinie bezig waren, aangaat. "Eene afdeeling onzer grenspolitie," zegt hieromtrent onze tijdgenoot, "is gestationeerd aan de noordpunt en eene andere aan de zuidpunt der lijn, terwijl tusschen in drie of vier Boerenwachten gelegerd zijn om de lijn te bewaken. Gelijk men weet, hebben zij orders om allen te arresteren die zonder pas over de grenzen komen. Het gezelschap was over de grens verdwaald geraakt, zijne leden hadden geene passen en een der Boerenwachten deed eenvoudig haren pligt, zonder te weten dat het de heeren waren, die de grens moesten helpen afbakenen. Zij zond intusschen onmiddellijk rapport aan Kapt. Schweizer, en deze gelastte dadelijk het ontslag der gevangen genomen heeren en gaf hun opheldering van het misverstand, waarmede deze zaak, naar wij gelooven, afgeloopen is."

De aanstelling van den heer H. J. Kroep als Landdrost van Waterberg wordt gepubliceerd. Omtrent het weder te Pretoria meldt de *Volksstem* het volgende:—

Na eene tusschenpoos van meer dan eene week, kwam er gisteren namiddag tegen 4 uur een ferme donderstorm uit het westen opzetten, vergezeld van een stortvloed van regen en hagel. Felle bliksemstralen, bijkans onmiddellijk gevolgd door ratelende donderslagen, wisselden elkander aan verschillende punten met verbazende snelheid af. Een bliksemstraal sloeg op het Kerkplein neer, tusschen de Kerk en de "Bodega," en trof er een kleinen hond, die op de plek doodbleef. Van andere ongelukken hebben wij niet gehoord. Inmiddels stortte de regen bij stroomen en sloeg de hagel met geweld neder, zoodat 't eenigen tijd lang een geraas was van belang. Af en toe bedaarde 't wel een weinig, doch telkens kwamen er weer nieuwe buijen opzetten, schijnbaar sterker dan de voorgaande. Eindelijk tegen 5 uur scheen het weder uitgewoed te hebben, doch tusschen 6 en 7 uur kwam het nogmaals met vernieuwde kracht opzetten. Wederom woedden de elementen met evenveel geweld als in den namiddag, uitgenomen dat er thans geen hagel bij was. Tegen half acht bedaarde de donder, doch des nachts vielen er herhaaldelijk zware regenbuijen. Heden morgen was de regen opgehouden, doch de lucht nog bewolkt. 't Spijt ons te moeten berigten dat de hagel vrij wat schade gedaan heeft aan het tuingewas, vooral in het noordelijke gedeelte der stad, waar dezelve heviger schijnt geweest te zijn dan in het zuidelijk gedeelte. De bergrug aan den anderen kant van Aapiesrivier was wit van den hagel toen de storm gisteren namiddag voorbij was.

Abel Erasmus is voor den Landdrost geweest, en er wordt beweerd dat het getuigenis van den heer J. J. Trichaardt, zijn beschuldiger, ten stelligste weersproken wordt door eenige Kaffers die als getuigen optraden. Er is dan ook aanvraag gedaan om, als Erasmus naar het Hooge Geregtshof wordt verwezen, Trichaardt borgtogt voor zijn verschijning als getuige te laten geven. De *Republikein* schijnt de wijze waarop Erasmus behandeld is zeer af te keuren. Dr. Jorissen zal vier brieven over Transvaalsche zaken in de *Volksstem* publiceeren.

Wakkerstroom heeft een bezoek gehad van Koning Dinizulu, zamen met Dabulamanzi en andere opperhoofden, en omstreeks 200 volgelingen. Een ellendiger troep lieden had de berigtgever der *Volksstem* vroeger nooit gezien, en blijkbaar waren zij erg hongerig en dorstig. Zij hadden een onderhoud met de heeren Krogh en P. J. Joubert, en men beweerde dat zij kwamen protesteren tegen het bezetten van hun land door boeren enz. In een mededeeling van een beproefd Californisch gouddelver aan de *Volksstem* wordt onder anderen verklaard dat de delverijen goed zouden beantwoorden als al de gouddelvers zoo deden als de heer Button op zijn plaats, waar hij een molen heeft opgezet die hem alles en alles slechts £1,500 zal kosten, en waar hij zelf mee werkt. Op andere plaatsen had men te veel en te kostbare machinerie.

Te Potchefstroom is aan den heer Van Alphen, die als Postmeester-Generaal naar Pretoria gaat, een afscheidsmaaltijd aangeboden, vergezeld van adressen en een beurs met £25. Verder bevat de *Potchefstromer* nog het volgende:—

Ons wordt medegedeeld dat omtrent eene maand geleden Moos, een Kaffer, vroeger in dienst van den heer H. J. Badenhorst, te Hartebeestfontein werd doodgeschoten. Het schijnt, dat deze met twee andere Kaffers de wacht hield bij een "bokkraal," alwaar van tijd tot tijd door wild gedierte vee gedood werd. In het donker ging de eene Kaffer om te zien of hij niets bemerkte, en de anderen bleven op hunne plaats. Terwijl hij over de takken heen keek en eenig geraas maakte, meenden de twee anderen, dat er onraad was en slechts de oogen door de takken ziende, schoot een hunner, met het ongelukkig gevolg, dat zij in plaats van een wild dier, hun makker door het oog en den schedel gewond hadden, waaraan hij eenige dagen later overleed. De daders werden in hechtenis genomen, doch later weder ontslagen, daar de Procureur-Generaal weigerde hen te vervolgen, om reden het slechts een ongeluk was.

AFRIKAANDER BOND- EN BOERENVEREENIGING.

DERDE VERGADERING VAN HET PROVINCIALE BESTUUR, GEHOUDEN TE BEAUFORT WEST, OP MAANDAG, 23 MAART 1885 EN VOLGENDE DAGEN.

(Van onzen Specialen Rapporteur.)

DONDERDAG, 26 MAART.

NAMIDDAGZITTING.

(Vervolg.)

HET VRIJWILLIG BEGINSEL OP SCHOLEN.

Beschrijvingspunt No. 9 was nu aan de orde, en de volgende voorstellen werden reeds dadelijk ingediend:—

Door den heer P. Pienaar, gesecondeerd door den heer L. Pienaar:

"Deze vergadering is van gevoelen dat het Parlement gepetitioneerd moet worden om het vrije stelsel op scholen toe te passen en na verloop van tijd in werking te brengen."

Door den heer Fischer, gesecondeerd door den heer J. S. le Roex:

"Deze vergadering, zamengesteld uit Christenen, beschouwt het hare pligt, om het Vrijwillig Beginsel op de Scholen toegepast te krijgen, daar het blijkt in Art. 7 van de School-regulatiën, dat de Bijbel uit de School verbannen is gedurende de schooluren van den dag."

Door den heer Hauptfleisch, gesecondeerd door den heer Pietersen:

"Deze vergadering erkent dat het wenschelijk is dat Godsdienst een deel van onderwijs uitmake, zij erkent ook verder dat er te veel geld aan Inboorlingenscholen besteed wordt, doch acht het echter in belang van onderwijs en de goede opvoeding der jeugd geheel onwenschelijk het Vrijwillig Beginsel op onze Scholen toegepast te krijgen."

De heer P. Pienaar leidde het onderwerp in. Zijn tak was geheel voor het Vrijwillig Beginsel. Eerstens omdat het 's lands kas zou bevoordeelen, en tweedens omdat het veel beter voor de bevolking zou zijn. Van het tegenwoordige stelsel trok zijn inziens alleen het meer vermogende gedeelte der bevolking voordeel. De arme boer had er niets aan, want die kon zijn kinderen niet naar de Gouvernementsscholen zenden. Werd het Vrijwillig Beginsel toegepast, dan zou zulks leiden tot zamenwerking tusschen rijke en arme lieden tot het oprigten van scholen, waar ook de arme man gebruik van zou kunnen maken. Onder het bestaande stelsel bleef de rijke man onverschillig en de toelaag werd veel te ongelijk verdeeld. Hij zou niets meer zeggen, daar er wel vele andere sprekers zouden volgen.

De heer J. F. du Toit hoopte dat men hem geen tegenstander van opvoeding zou noemen als hij voor het Vrijwillig Beginsel sprak. Hij vond dat het bestaande stelsel hun voordeel bragt, die niets tot de inkomsten des lands bijdroegen. Hij zeide dit met het oog op de Naturellenscholen. Nu was hij niet tegen de opvoeding van naturellen, maar wel tot op zeker hoogte er voor. Onder het stelsel van Gouvernements-toelagen werd de Godsdienst uit de school gebannen, en werden de naturellen, in plaats van met het Evangelie bekend gemaakt te worden, vol gepropt met aardrijkskunde, geschiedenis en wat dies meer zij. Hij geloofde niet, dat zooals beweerd werd, het Vrijwillig Beginsel de fondamenten van onderwijs zou ondermijnen. Zijn ondervinding had hem geleerd dat juist Gouvernementsscholen niet lang bleven bestaan. Vooral was dit het geval te Graaff-Reinet. De zelfstandige school toch aldaar was in bloeijenden, die met Gouvernements-toelaag in kwijnenden staat. Ook was het hem duidelijk geworden dat niet arme maar juist rijke kinderen voordeel trokken van Gouvernementsscholen, en het ging zeer moeijelijk onder de boeren scholen op te rigten die aanspraak zouden kunnen maken op ondersteuning van Regeringswege.

De heer Fischer zeide dat hij overtuigd was dat men dit jaar althans het Vrijwillig Beginsel niet ingevoerd zou krijgen, maar wat hij verlangde was dat men de bevolking er toe over zou halen er om te vragen. Niemand kon, zijns inziens, ontkennen dat het een gewenschte zaak was. In Oudtshoorn had men bevonden dat men van het tegenwoordige stelsel geen gebruik kon maken. Slechts dorpen, die de toelaag heel goed konden missen, hadden er voordeel van. Men behoefde niet te vreezen dat de invoering van het Vrijwillig Beginsel op scholen nadeelig zou werken. Men had dit ook gevreesd toen het op kerken werd toegepast, maar de uitkomst had die vrees beschaamd. Men had nu meer predikanten dan ooit te voren.

De heer Hauptfleisch zeide dat men het natuurlijk eens was, dat godsdienst niet van scholen behoorde gebannen te worden, maar zulks was met de Gouvernementsscholen ook geenszins het geval. De Regering drong er slechts op aan dat men een zeker getal uren per dag uitsluitend aan gewoon onderwijs zou besteden. Buiten die uren kon men onderwijs geven in den godsdienst. Er werd veel geklaagd dat naturellen te veel voordeel hadden van het bestaande stelsel, maar zulks kon verholpen worden, en dat was geen reden om het geheele stelsel te verwerpen. Het zou moeijelijk zijn een beter te ontwerpen. Verwierp men de ondersteuning van Staatswege, dan, vreesde spreker, zou men zeer achteruitgaan. Hier las spreker een gedeelte van een brief in de *Zuid Afrikaan* voor, ten betooge dat zekere scholen zonder toelaag van de Regering ten gronde gingen of dreigden te gaan. Hij drukte ten slotte de hoop uit dat men niet voor het toepassen van het Vrijwillig Beginsel zou stemmen.

De heer Mohr verwees naar een beschrijvingspunt over de nieuwe schoolregulatiën en stelde voor dit zamen met het Vrijwillig Beginsel te bespreken, waar de vergadering echter niet in toestemde. Spreker begon toen over het laatstgenoemde onderwerp te spreken, en zeide dat, als de heer Pienaar waarborgen kon dat rijke mannen dadelijk overal scholen zouden stichten als men het Vrijwillig Beginsel invoerde, hij dadelijk voor dit laatste zou stemmen. Maar men had reeds een rijken man, namelijk de Regering, die wat voor het onderwijs over had, en scholen hielp stichten, en hem dacht 't was beter één baas te hebben dan vele. Spreker wees er ook op dat de Universiteit en andere groote inrigtingen van onderwijs niet zonder toelaag van de Regering zouden kunnen bestaan, en dat dan Koloniale jongelieden weder in Europa zouden moeten gaan studeeren. Wat het idee als bezuinigingsmaatregel betrof, zou spreker het dwaas vinden als men op onderwijs zocht uit te sparen. Eerder kon men de toelaag vermeerderen, want zonder goede opvoeding der jeugd kon men op geen welvaart voor het land hopen. Zelfs zou hij tienmaal liever gedwongen onderwijs dan geen onderwijs zien invoeren. Werd het vrijwillig beginsel ingevoerd, dan zou dit een schok geven aan het onderwijs, dien het niet gemakkelijk zou te boven komen.

De heer Pietersen was het men den heer Mohr eens. De kwestie van onderwijs was een zeer moeijelijke, maar de tijd voor het toepassen van het vrijwillig beginsel er op was nog lang niet gekomen. Het zou de zaak van opvoeding thans een vreeselijken knak geven. Voor godsdienst onderwijs op Gouvernementsscholen kon men altijd schikkingen maken. De heer Fischer had beweerd, dat slechts rijke lieden van het tegenwoordige stelsel voordeel trokken. Spreker vond juist het tegenovergestelde het geval en dat het eigen schuld was, als men geen beter gebruik van het voorregt maakte. In zijn district had men beproefd een goede school te stichten. Zij zou een eerste klasse kostschool zijn, en de prijs voor elk kind slechts £30 per jaar. De zaak werd met veel geestdrift ter hand genomen, maar het duurde niet lang, of de belangstelling nam af, men vond de school te duur, enz., en het gevolg was dat de school kwijnde, en men zou haar waarschijnlijk moeten opgeven. De voordeelen van goed onderwijs werden niet genoeg op prijs gesteld. De heer Fischer beweerde wel dat, al verklaarde men zich voor het Vrijwillig Beginsel het niet dadelijk toegepast zou worden, maar de tijd vloog spoedig heen, en men zou zijn toelagen verliezen lang voor men ze zou kunnen missen. Hij vond het stond bespottelijk om de zaak van onderwijs struikelblokken in den weg te willen leggen. Moest men in zijn district Gouvernements ondersteuning missen dan ging het onderwijs aldaar naar de maan.

De heer Moolman sprak in denzelfden zin en zeide men moest geen fondamenten omverwerpen. In de Constitutie des Bonds stond dat men moest zorgen voor degelijk onderwijs, en zulks deed men niet door het vrijwillig beginsel op het onderwijs te willen toepassen. Wat zouden andere landen wel denken als zij vernamen dat men alhier geldelijke ondersteuning voor zulk eene zaak wilden verwerpen. Spreker wist van gevallen waar scholen met behulp van de toelaag waren blijven staan die anders te gronde zouden zijn gegaan.

De heer Snijman (M'clean) was niet voor het toepassen van het vrijwillig beginsel, maar vond toch dat de naturellen meer voordeel van het tegenwoordige stelsel hadden dan de boeren. Hij zou echter niet om die reden voor de terugtrekking der toelagen willen stemmen. Hij was het niet met den heer Pietersen eens, dat de boeren niet genoeg belang stelden in de zaak van onderwijs. Zij waren gewoonlijk gewillig genoeg hun kinderen naar school te zenden, maar dikwijls was het hun eenvoudig onmogelijk. Spreker zou de toelagen gaarne beter verdeeld zien.

Het speet den heer Bosman dat er een voorstel ter tafel was gebragt ten gunste van het Vrijwillig Beginsel. Nam men het hier aan dan ging het mogelijk ook door het Parlement, en hij zag er volstrekt geen heil in, maar vreesde dat het tot grooten achteruitgang zou leiden. Op Murraysburg had men een goede Gouvernementsschool die men niet gaarne zou willen missen. Hij stelde als amendement voor dat de vergadering het tegenwoordige stelsel van onderwijs goedkeurde, maar vond dat de Bijbel een voornamere plaats in de scholen moest bekleeden. Dit werd niet gesecondeerd.

De heer Du Plessis (Cradock) bestreed ook het Vrijwillig Beginsel. Hij was er trotsch op onder eene Regering te leven, die toelagen voor het onderwijs gaf. Het was iets om blijde en trotsch op te wezen, dat men hier in het land zoovele ondersteunde scholen had waar duizenden behoeftige kinderen onderwezen konden worden. Het was bespottelijk te beweren dat slechts rijke kinderen er voordeel van hadden. En wat de naturellen betrof, dacht men dat er aan hen te veel uitgegeven werd, dan kon men trachten het geld beter verdeeld te krijgen tusschen blanken en inboorlingen. Wilde men de kinderen regt doen wedervaren, dan moest men de toepassing van het Vrijwillig Beginsel op scholen opponeeren.

De heer De Jager zeide dat men te Beaufort West een kerk- en een Gouvernementsschool had gehad. Eerstgemelde bestond nog, de andere was naar de maan. Het bestaan van een school hing dus aldaar niet zoo zeer van de Gouvernements toelaag af als van de belangstelling van het publiek. Hij had kinderen op beide scholen gehad, en moest in beide hetzelfde bedrag betalen. Wat voordeel bragt hem dan de Gouvernementsschool. De groote zaak was echter dat de Bijbel niet uit de school moest zijn gebannen. Wetenschap en Godsdienst moesten te zamen gaan, en de Regering was als christelijke Regering zedelijk verpligt daarvoor te zorgen. Hij diende het volgende amendement in, gesecondeerd door den heer Koen:—

"Deze Vergadering gevoelt geen bezwaar tegen Gouvernements toelagen op scholen, maar beschouwt het de pligt van een Christelijk Gouvernement om zoo veel mogelijk christelijk onderwijs te bevorderen en hetzelve niet aan banden te leggen. Deze vergadering rigt dus eene sterke petitie aan onze Wetgeving om meer vrijheid te geven aan christelijk onderwijs op ondersteunde scholen gedurende schooluren."

De heer Du Plessis (Steynsburg) ontkende de waarheid van een bewering van een correspondent van de *Zuid Afrikaan* als zoude er te Colesberg een niet door de Regering ondersteunde school verongelukt zijn. Als die correspondent met zijn naam voor den dag kwam zou spreker bewijzen dat die school juist door een Regerings-toelaag te gronde was gegaan. Verder trad spreker in een lange verdediging van het Vrijwillig Beginsel, beweerende dat de voorstanders er van geenszins tegen onderwijs waren. Zij beschouwden de zaak slechts uit een ander oogpunt. Hij gevoelde zich volstrekt niet dankbaar voor de toelagen; 't was toch maar het geld van den belastingbetaler. Kon men ter wille van een kleine toelage verdragen dat de Bijbel uit de school werd gebannen? En dan was de ongelijke verdeeling hoogst onregtvaardig. Men had de boeren lang tevreden gesteld met fraaije beloften, als: Hofmeyr en andere voorname Bondsmannen hebben de zaak in handen, en nu zal alles veel beter worden. Spreker had echter nog niet veel verbetering opgemerkt.

De heer Van Rooij zeide de tegenstanders van het Vrijwillig Beginsel hadden niet betoogd of de zaak als een van "beginsel" goed of slecht was. Hij zou willen weten of men dacht dat de staat verpligt was voor onderwijs te zorgen. Hij vond de wetgeving kon niet voorschrijven wat kinderen leeren moest. Daartoe werden Parlementsleden niet afgevaardigd. Van onderwijs hing hier te veel af en de nationale ontwikkeling was hier in het spel. Op Gouvernementsscholen zou men niet hooren van "Afrika voor de Afrikaners." Hij was tot de gevolgtrekking gekomen dat de Regering niet de kinderen moest onderwijzen. Hij had er niet tegen dat de Regering van onderwijzer een zekeren graad van elementaire kennis eischte, maar het onderwijs behoorde thuis bij de ouders, of men kon de Kerk er eenige mate van zedelijken invloed op laten uitoefenen. Wat het voordeel van de toelagen betrof, dat kregen de dorpbewoners, ofschoon de boeren de voornaamste belastingbetalers waren. Ook de naturellen hadden er te veel profijt van. Als het zoo voortging dan vreesde spreker voor den ondergang der Afrikaanders. De argumenten tegen het toepassen van het Vrijwillig Beginsel gebezigd sneden geen hout. Men had vroeger veel kwaads voorspeld van de invoering er van op Kerkelijk gebied, terwijl die juist uitmuntend werkte.

De heer Meurant kon niet begrijpen hoe iemand in die vergadering een voorstel ten gunste van het Vrijwillig Beginsel kon doen. Was het van een Jingo gekomen die der boeren kinderen in onwetendheid wilde zien opgroeijen dan had hij het kunnen begrijpen, maar dat verstandige Afrikaanders ondersteuning van het Gouvernement wilde verwerpen, verbaasden hem zeer. Men maakte er zich bespottelijk door. Hier verhaalde spreker hoe akelig het in zijn jeugd met het onderwijs gesteld was, toen men geen Gouvernement-ondersteuning had. Men moest niet jaloersch zijn als de eene plek wat meer of wat betere scholen had dan de andere, maar zijn best doen om zijn eigen scholen zoo goed mogelijk te doen worden. Van de toepassing van het Vrijwillig Beginsel zou nooit iets komen, wat spreker als zeer gelukkig beschouwde, daar hij overtuigd was dat men dan weer zou terugkeeren tot den tijd toen "schoolmeester" eerst een schaap moest afslagten en dan de kinderen gaan leeren, enz. Men moest toch zorgen dat men hun het verwijt niet kon doen dat men zijn kinderen onderwijs wilde onthouden. Men behoorde zoo veel mogelijk voor onderwijs te doen, want een goede opvoeding was de beste schat dien men een kind geven kon. Als men met de verdeeling der toelaag niet tevreden was, of grieven had wat den Bijbel op de school betrof, dan kon men zich met memories daarover tot de Regering rigten, maar niet zoo maar het geheele stelsel willen afschaffen. Hij smeekte de vergadering zich toch niet voor het Vrijwillig Beginsel te verklaren, en verzekerde haar dat de invoering er van veel zou bijdragen om den boer ten gronde te helpen.

Wat de heer Nigrini ook tegen Gouvernementsscholen had, was dat aldaar het nationaliteitsgevoel der kinderen niet ontwikkeld werd.

De heer G. F. Joubert was tegen het vrijwillig beginsel en zou gaarne de Gouvernementstoelage verdubbeld zien.

De heer Van den Heever zeide, de ongelijke verdeeling der toelaag was oorzaak dat men tot het vrijwillig beginsel zijn toevlugt wilde nemen. Wat hem betrof, er brandde een vuur van censuur achter hem, voor zich zag hij als het ware een uitgestrekten cirkel van kinderen. Die kinderen moesten onderwezen worden. Geleerdheid was een schoone zaak. Had men niet hier moeten komen om zulke belangrijke zaken te bespreken, dan had men kunnen blijven rusten in de armen zijner gade. Hij gevoelde ten diepste zijn behoefte aan geleerdheid. Dat hij haar miste had hem dikwijls heete tranen doen storten. Geleerdheid was nuttig voor het tijdelijke en voor het eeuwige, tot verheerlijking van den Heere Jezus.

De Voorzitter was van gevoelen dat het gebrek aan belangstelling in de zaak van het onderwijs daaraan te wijten was dat de ouders te "ongeleerd" waren. Waren sprekers ouders geleerder geweest, dan zou hij mogelijk van nut voor zijn land kunnen geweest zijn; nu was zijn tong te krom, zijn hoofd niet genoeg ontwikkeld. Aan de voeten van zijne dierbare moeder en vader had hij de beginselen der Godsdienst geleerd. Zijn onderwijs in wereldlijke keunis was opgedragen aan een armen Hollandschen soldaat. Kinderen behoorden voornamelijk thuis hun godsdienstige opleiding te ontvangen. Spreker was tegen het invoeren van het vrijwillig beginsel en vond men moest de Gouvernementstoelaag hoog op prijs stellen. De nieuwe schoolregulaties werkten goed, althans in zijn district wist hij van een boer die op zijn plaats onder die regulaties een school had opgerigt en nu van de Regering een toelaag van £30 ontving. Het was een geheel verkeerd denkbeeld dat slechts de dorpen voordeel hadden bij het tegenwoordige stelsel.

Na nog eenige discussie in den loop waarvan de Secretaris betoogde dat de blanken veel meer van de toelaag genoten dan men meende, daar er vooral ook op de Zendingscholen vele blanke kinderen onderwezen werden, ging men tot de stemming over en werd het amendement Hauptfleisch met 29 tegen 16 stemmen aangenomen.

TOLVEREENIGING.

Dit Beschrijvingspunt, No. 29, werd naar het Centraal Bestuur verwezen.

ACCIJNS.

De heer Fischer wilde het aanstellen van eene Commissie ter spraak brengen, om een deputatie uit verschillende districten aan te stellen, die zich gedurende het volgende reces van de Wetgeving met de Ministers over een mogelijke vereenvoudiging van het werken der Wet zou onderhouden. Men oordeelde dat het onderwerp niet bediscussieerd kon worden, en verdaagde tot des avonds te 8 ure.

AVONDZITTING.

FINANTIEEL VERSLAG.

Uit het verslag van den Thesaurier bleek dat er verleden jaar een batig saldo was van £166 10s. Men had gedurende de vergadering van de afgevaardigden £114 2s. 4d. ontvangen. Het verslag werd aangenomen.

DE SECRETARIS.

Op voorstel van den heer Pietersen werd den Secretaris een dankbetuiging toegebragt voor de wijze waarop hij zijn werk verrigt had, en hem tevens £25 toegekend als een geringe blijk van waardering zijner diensten, waarvoor de heer Theron in bepaste bewoordingen zijn erkentelijkheid betuigde. Ook werd de Secretaris geauthoriseerd de in betrekking met het houden der vergadering gemaakte onkosten te betalen.

FRASERBURG.

De Secretaris had een telegram ontvangen van het Districtsbestuur van den tak Fraserburg, verzoekende om geldelijke hulp in het vervoeren van zeker door Kaapstad gezonden zaadkoorn voor de Fraserburgsche boeren. Het bleek dat dit koorn thans te Fraserburg Weg Station lag, en dat het de Fraserburgsche boeren moeijelijk viel het daar te laten halen. De heer Regter dacht dat er toch wel eenige bemiddelde boeren in Fraserburg moesten zijn, die de noodige wagens en trekvee zouden leenen, en na nog eenige discussie werd besloten dat het Provinciaal Bestuur het district Fraserburg in de zaak niet te gemoet kon komen.

WIJLEN DE HEER WALDEK.

Op voorstel van den heer Hauptfleisch werd besloten de weduwe van wijlen den heer Waldek, van Graaff-Reinet, een betuiging van sympathie en leedwezen over het afsterven van haren echtgenoot te telegrapheren, waarna men verdaagde tot den volgenden morgen.

VRIJDAG, 27 MAART.

BESPROEIJINGS-WERKEN.

De heer G. F. Joubert leidde dit onderwerp in en sprak ten gunste van boren om water, wat zijns inziens beter zou beantwoorden dan het aanleggen van dammen. Hij was er zeer voor dat de Regering boormachines zou invoeren en die ook op Gouvernements-gronden aanwenden. Ook was spreker zeer voor het aanplanten van boomen, enz., want het was zeker, hoe digter grond begroeid was hoe meer het regende. Toen in Transvaal en Vrijstaat het gras weliger dan thans groeide regende het er ook veel meer. Door te veel vee er op te houden werden de plaatsen kaal en dor, en dan bleef de regen hoe langer hoe meer weg. Kon men in dit land slecht zijn dorre vlakten met boomen beplanten, dan zou dit een onuitputtelijke bron van voordeel daarstellen.

Het speet den heer Keulder dat zijn collega, de heer Des Vages, vertrokken was, die zeker heel veel over dit onderwerp zou te zeggen gehad hebben. Spreker zelf had echter ook ondervinding van putten en dammen, en zijns inziens beantwoordden de eersten beter dan laatstgemelden. Op zijn plaats bijvoorbeeld had hij op een diepte van slechts 15 voeten water genoeg gevonden voor 4 tot 5000 schapen. Andere heeren in zijn district waren bijna even gelukkig geweest. Hij dacht het zou goed zijn als de Regering het maken van putten aanmoedigde.

De heer J. F. du Toit geloofde niet dat boomen en plantengroei veel invloed had op den regenval, terwijl de heer Bosman putten tegenover dammen voorstond, en vooral te kennen gaf dat hij veel op had met windpompen, die water opbragten terwijl de menschen sliepen. Dammen kostten veel van maken en droogden te spoedig op.

De volgende voorstellen werden ingediend:—

Door den heer Pietersen, gesecondeerd door den heer Bowker:

"Dit Provinciale Bestuur spreekt het als zijn gevoelen uit, dat er iets gedaan moet worden aan besproeijing, maar aangezien zij om een Landbouw Departement gevraagd heeft, is het gevoelen van deze vergadering, dat deze zaak daar te huis behoort."

Door den heer C. D. Wentzel, gesecondeerd door den heer Jordaan:

"Deze vergadering is van gevoelen dat ons Parlement stappen behoort te nemen om besproeijings-werken te bevorderen en beschouwt zulks noodzakelijk."

Door den heer A. S. du Plessis, gesecondeerd door den heer Theunissen:

"Deze vergadering beschouwt het uiterst noodzakelijk dat ons Gouvernement stappen neme om een of meer boormachines te ontbieden in de drooge streken van ons land, voor een billijken prijs uit te huren of op een of andere manier ter beschikking der boeren stellen."

Door den heer P. Pienaar, gesecondeerd door den heer Bosman:

"Deze vergadering is van gevoelen dat het Gouvernement verzocht moet worden om op Regeringskosten een boormachine te ontbieden ter bevordering van besproeijing."

De heer P. J. du Toit zeide, men moest de wetenschap een beetje beperken en niet onbeteugeld voortgaan. Het was wel waar dat plantengroei en bergen zekere aantrekkingskracht hadden voor regen. Hij was dus voor boomen planten om de hemelsche besproeijing te bevorderen, maar men moest niet onverstandig te werk gaan en groote kosten maken, waaronder het land zoude lijden, en waarvan men in langen tijd geen vruchten kon plukken. De tijd was te kritiek om nu veel aan boomen planten, enz, ten koste te leggen. Ook bragten boomen niet altijd regen. Er waren tijden geweest dat de menschen in de boschwereld wegens de vreeselijke droogte die daar heerschte vingerpollen moesten eten, toen het terzelfder tijd op de kale vlakte regende. Men moest dus voorzigtig zijn en niet de Regering te veel geld laten uitgeven aan iets waarvan men eerst een jaar of dertig later de vruchten zou kunnen plukken. Hij was zeer voor het maken van putten en dammen. Men moest zoo veel mogelijk water op de oppervlakte krijgen en houden. Het deed ook het veld rondom zulke werken veel goed, en over een grooter uitgestrektheid dan men denken zou. Langzamerhand kreeg men op die wijze zeer vruchtbaar land en kon vaaijerijen aanleggen. Een dam op zijn eigen plaats had zeer voordeelig op een put gewerkt, die eerst geen water opbragt maar later wel en waarin hij nu een pomp had. Wat pompen betrof achtte hij die welke den naam Halliday droeg het geschikst voor het land, en veel beter dan een stoompomp. Deze laatste kostte te veel aan brandstof en reparatie. Een Halliday pomp werkte tot op eene diepte van 200 voet, en voor den wind die haar in werking bragt behoefde niet betaald te worden. En er gingen zelden vier en twintig uren voorbij dat het in 't geheel niet waaide. Dikwijls werkte de pomp terwijl men sliep, en al waaide het nog zoo hard of stormachtig, de pomp zou blijven staan, terwijl zij zoo eenvoudig was zamengesteld, dat een kind haar in beweging kon brengen of doen stilstaan.

De heer Van den Heever zou het ook goed vinden als de Regering iets aan het invoeren van boormachines kon doen. Zij zou ze met bandietenarbeid aan de boeren kunnen verhuren, die dan de bandieten den kost konden geven en nog een kleinigheid op den koop toe betalen. 't Was heel goed om het planten van boomen aan te bevelen, maar hoe kon men bijvoorbeeld in de Karroo boomen planten, als het zoo droog was dat zelfs de boomen in de tuinen doodgingen. De Heer alleen kon helpen. De Regering moest hen met machinerie en de Heere met regen helpen, dan was het land gered.

De heer Du Plessis (Cradock) was er niet voor om te veel boomen te planten. In Albanie en andere districten had men zoo veel bosschen dat de grond er onbruikbaar door werd. Hij geloofde ook dat, als Beaufort van het eene einde tot het andere met boomen bedekt was het er toch niet meer zou regenen. Hij dacht het zou goed zijn als elke Afdeelingsraad een boortoestel ontbood en dit aan boeren verhuurde. Ook moest men dammen maken zoo veel men kon. Hij was niet tegen het planten van boomen, maar hield er integendeel veel van. Op zijn plaats had hij er prachtige, en hij zag gaarne dat boeren boomen plantten; maar men moest er geen regen van verwachten.

De heer Pietersen zeide dat er reeds eenige Amerikanen in het land waren die rondgingen met boren en tegen zeer billijken prijs om water boorden. Men gaf ze kost en logies, en als zij geen water vonden, verlangden zij geen verdere betaling. Hij geloofde niet dat de Regering het goedkooper zou kunnen doen. De zaak behoorde eigenlijk thuis bij een Departement van Landbouw.

De heer Du Plessis (Steynsburg) zeide, dat de Regering reeds iets in zake besproeijing had gedaan, maar dacht, ze kon nog meer doen met betrekking tot het invoeren van boren en het verhuren er van aan boeren die ze noodig hadden, tegen billijken prijs.

De heer P. J. de Jager zeide, men beschuldigde den Bond dikwijls van een organisatie te zijn, die zich alleen met de politiek bemoeide en nooit de belangen der leden als boeren zocht te bevorderen. Men moest toonen dat zulks niet het geval was. Het paste niet alles aan de Regering te willen overlaten, men moest zelf als organisatie de handen uit de mouw steken, en het Gouvernement te gemoet komen. Men had zeven cirkels in de Kolonie; waarom kon iedere cirkel niet op eigen kosten een boortoestel ontbieden, en dus toonen dat men zich zelf wilde helpen. Dan zou het Gouvernement ook wel helpen willen. Men moest niet stil zitten en verwachten dat de Regering alles zou doen. Hij ging nu niets in dien zin voorstellen, maar wilde er slechts op wijzen dat men door zamenwerking veel tot stand kon brengen. Men had veel gesproken van den hoogen prijs van een boortoestel, maar al kostte dat ook £1,000, dan was het nog niet te veel voor een cirkel. Men moest minder praten en meer doen.

De heer Van der Walt (Middelburg) zeide, dat het boren en putten graven in zijn district met de beste gevolgen bekroond was. Men had er ook uitmuntende dammen aangelegd en er was in verschillende poorten en spruiten gelegenheid om er nog veel meer te maken. Met hulp van de Regering kon men in sommige dier poorten dammen aanleggen, die wel zes of zeven jaren lang water zouden houden.

De heer Mohr vond dat beide, dammen en putten, zeer goed en zeer noodig waren. In zijn district had men een subscriptie opgemaakt voor een boortoestel. Voor £200 kon men er een krijgen die 150 voet diep kon gaan, zelfs door rots, en waar men veel voordeel van kon verwachten.

De heer Van Rensburg (Colesberg) verlangde ook Gouvernementsondersteuning in zake het ontbieden van boortoestellen.

De heer Brink zeide dat de Afrikaanders dikwijls te veel van Hoogerhand verwachtten zonder zelf het hunne tot het verkrijgen van het gewenschte te doen. Men besefte niet genoeg dat de natuur naar zekere regelen bestierd werd, en dat het niet ging de wetten der natuur te verkrachten. Men bood dikwijls de natuur tegenstand, en mislukte dan de een of andere onderneming, dan zeide men, de lieve Heer heeft ons gestraft. Hem was geleerd dat het niet ging om met een zak haver naast een stuk land te gaan zitten en dan om een oogst te bidden. Wilde men oogsten, dan moest men ploegen en zaaijen. Wat de heer Joubert over de toenemende droogten van Vrijstaat en Transvaal had gezegd kon hij zeer goed begrijpen. Wat waren de oorzaken hier droogten? Men hield te veel vee op de plaatsen, die den plantengroei deden afnemen en overal kleine paadjes baanden naar de watersloten, die steeds grooter werden en al het water van de oppervlakte afvoerden. Werd het dan droog, dan weet men het den lieven Heer. Men moest zorgen dat de aarde een beetje meer toegroeide, opdat het water tijd kon hebben er in te dringen. Ook moest men niet zeggen: boomen planten helpt niet, omdat men niet onmiddelijk de goede gevolgen er van kon opmerken. Er waren voorbeelden genoeg van den heilzamen invloed op den regenval van het aanplanten van boomen. Het moest aangemoedigd worden, ook omdat het een land zooveel mooijer maakte. Hij gewaagde van de plantage te Beaufort West, en wees er op hoe de boomen aldaar groeiden nu hun wortels eenmaal door de laag brakken grond gedrongen waren. Er waren aldaar boomen, 3½ jaar oud, die hun kruinen reeds 45 voet in de lucht verhieven. Hij was het volkomen met een vorigen spreker eens, dat men niet te veel van de Regering moest verwachten, maar bidden en werken. Op Mauritius had men eens een zeer boschrijke streek gehad, met een groot meer in het midden. Men kapte de boomen om, het meer droogde op, er volgde hongersnood. Wat deed de Regering des lands? Zij plantte nieuwe boomen, en de vroegere toestanden keerden weder. Zelfs te Kaapstad en hare omstreken kon men den invloed van boomen op den regenval opmerken. Waar de meeste boomen stonden viel de meeste regen. Hij zou echter maar niet zeggen dat boomen regen maakten, want dat wilden de vrienden niet hebben. Als streken gelijk Beaufort niet zoo vreeselijk kaal waren, zouden zij niet zoo erg droog zijn. Er was pas een boekje uitgegeven door zekeren Bain, in het Hollandsch en Engelsch, over besproeijing, dat hij der vergadering zeer aanbeval. Het was vol nuttige, praktische wenken.

De Secretaris vond het ook niet mooi om maar altijd te zeggen, het Gouvernement moet dit doen en dat doen. Het was een beetje vernederend om van de Regering een watergraver te willen maken. Dat was toch haar werk niet. Als de Regering zich met zulke zaken bemoeide, draaide het dikwijls uit op eene mislukking, en dan werd zij veroordeeld. Zij kon er geen behoorlijk toezigt over houden, en men moest zulke dingen liever zelf ter hand nemen. En de Regering deed wat zij kon; men moest bijv. niet vergeten dat men alle landbouw gereedschappen onbelast kon invoeren. Gesteld dat de Regering eenige boortoestellen invoerde, dan zouden er natuurlijk aan het gebruik maken er van allerlei voorwaarden verbonden zijn. De beambten der Regering zouden dan op de boerenplaatsen komen en naar eigen oordeel te werk gaan en mogelijk zoeken waar zij, niet de boer, het verlangde. Zulke beambten zagen dikwijls uit de hoogte neder op fatsoenlijke boeren. Dan zouden een paar toestellen ook maar van weinig nut zijn, en zouden gedurig van het eene einde der Kolonie naar het andere moeten vervoerd worden. Hij was het eens met den heer Du Plessis dat elk district zelf behoorde te zorgen, dat het er een in bezit kreeg, of anders konden boeren onder elkander het noodige geld bijeen brengen en zelven er een ontbieden, en het dan ook aan arme boeren des noods voor een kleinigheid verhuren. Hij vond, men moest het Gouvernement uit al de ingediende voorstellen schrappen.

De heer De la Harpe sprak in denzelfden zin, en beweerde dat men een toestel dat 130 voet diep kan boren, voor £120 kon krijgen. Die dieper gingen kostten natuurlijk wat meer. Hij wist van een geval waarin de Regering een toestel uithuurde, maar dat was eene mislukking geweest. Hij dacht ook, men moest de Regering buiten de kwestie laten.

De heer Joubert dacht, hij behoefde niet veel meer te zeggen. De heer Brink had zulk een uitmuntende speech afgestoken dat hij zich van verdere aanmerkingen gerust kon onthouden. Men ging dan ook tot de stemming over, met het gevolg dat het amendement Pietersen aangenomen werd.

DE NOTULEN.

De notulen werden nu voorgelezen en goedgekeurd.

EEN DEPUTATIE.

De edele heeren J. H. Hofmeyr, jr., L.W.V., J. Combrinck, L.W.R., en de WelEd. heer H. P. du Preez, L.W.V., werden aangesteld als Deputatie om de resolutien in zake Sir Charles Warren, enz. aan den Hoogen Commissaris en aan de heeren Ministers Upington en Sprigg te overhandigen.

OVERGESLAGEN.

Op aanbeveling van de Regelingscommissie werden heel wat Beschrijvingspunten geschrapt, die men het onmogelijk achtte op deze vergadering, wegens den beperkten tijd, naar eisch te behandelen.

DE SCHUTORDONNANTIE.

Beschrijvingspunt 17a kwam nu ter spraak. Na eenige discussie, in den loop waarvan de heer Bester beweerde, dat de Wet het niet duidelijk maakte of men vee van een ander dat op zijn plaats overtreding pleegde, *mogt* dan wel *moest* schutten, en verlangde dat de Wet zoo veranderd werd, dat de bepaling duidelijk was dat men zoodanig vee binnen een bepaalden tijd naar het schut moest zenden, besloot men van het onderwerp af te stappen.

INBOORLINGEN VERTEGENWOORDIGING.

Ook van dit punt besloot men af te stappen en verder om de vergadering dien namiddag te half zes ure te sluiten.

VROUWENHANDEL DER KAFFERS.

Een voorstel om van dit punt af te stappen werd afgestemd.

De heer Bokwer beweerde dat de handel in vrouwen onder de Kaffers in zijn district oorzaak was van veel diefstallen. Hij vond de Kaffers moesten het regt niet hebben dezen handel te drijven binnen de Kolonie. Thans konden zij net zoo veel vrouwen koopen, als waarvoor zij met het door hen gestolene konden betalen. En van wie stalen zij dan van boeren? Zij stalen niet alleen om te leven, maar om vrouwen te kunnen koopen. Wat hielp het of men scholen onder hen stichtte als men dit euvel zijn gang liet gaan. Er moest tegen geprotesteerd worden. Er werd geen veelwijverij onder de blanken veroorloofd, waarom werden dan niet Kaffers binnen de Kolonie onder dezelfde wet gesteld? Het was tijd om aan dien staat van zaken een einde te maken. Hij hoopte dat dit schandaal in het Parlement te berde zou worden gebragt.

De heer Jordaan zeide dat zekere Roelofs die men aan de grenzen bezigde om gestolen vee in Kafferland op te sporen, en het dikwijls terug bragt, gewoonlijk door de meid waarvoor het verruild was op het spoor er van werd gebragt.

De volgende voorstellen werden nu ingediend:—

Door den heer Pietersen, gesecondeerd door den heer Moolman, en later terug getrokken:—

"Dat aangezien de vrouwenhandel onder de Kaffers in de Oostelijke Provincie een groote oorzaak is van dieverij, en aangezien het een slavenhandel is, zoo spreekt dit Congres het als zijn gevoelen uit, dat het onder de aandacht van het Parlement gebragt moet worden door middel van petities."

Door den heer J. F. du Toit, gesecondeerd door den heer P. de Jager:—

"Aangezien het een feit is, dat de vrouwenhandel onder de Kaffer-stammen, groote veediefverijen veroorzaakt, een onzedelijk beginsel en een bepaalde slavenhandel is, zoo beveelt deze vergadering het het Parlement ten sterkste aan zoodanige wetgeving te beramen, als zulks beletten zal."

Nadat nog de heeren Du Plessis en Moolman het hunne hadden gezegd van de schandelijke voorvallen, als het verruilen van jonge meisjes soms schaars twaalf jaar oud, die er in den vrouwenhandel plaats grijpen, diende de heer Bowker nog het volgende amendement in:—

"Deze vergadering meent dat de Kaffers onder deselfde huwelijkswet als de blanken behooren te staan, daar zij den tegenwoordigen vrouwenhandel der Kaffers binnen de Kolonie als klaswetgeving beschouwt."

Men ging nu tot de stemming over, met het gevolg dat het amendement Du Toit aangenomen werd.

TURKSCHE VIJGEN.

Beschrijvingspunt No. 43 kwam nu ter sprake en werd ingeleid door den heer Mohr, die zeide dat de kwestie van het uitroeijen der Turksche vijgen een der belangrijkste was voor de toekomst der Kolonie. Het had hem verbaasd dat het onderwerp niet op vorige vergaderingen was te berde gebragt. Niet velen wisten hoe ontzettend veel kwaad die plant deed, zelfs ook in verband met de arbeidskwestie, want de inboorlingen bereidden er brandewijn van. Het vervuilde geheele streken en maakte ze geheel waardeloos. Hij wilde niet beweren dat de plant in het geheel geen nut had, maar zij was gelijk het vuur, nuttig zoolang men haar binnen zekere perken kon houden. Maar dat was juist zeer moeijelijk; zij breidde zich zoo snel uit, dat in een gedeelte van de Kolonie vele plaatsen spoedig verlaten zouden moeten worden. Toch was zij zeer goed uit te roeijen, waar zij nog niet al te welig groeide. Het was een feit dat er reeds vele plaatsen verlaten waren, omdat ze geheel digtgegroeid waren met deze vijgen. Die plaatsen waren nu onverkoopbaar. Waar de Turksche vijg groeide, groeide niets anders. Hij was dus voor een wet op de uitroeijing er van. Men beweerde wel dat een gedwongen wet eenige arme boeren zou ruïneeren, maar die boeren waren juist door de vijg arm geworden, en het gebeurde dikwijls dat enkelen moesten lijden ten voordeele van de groote meerderheid. Men zou echter tevreden zijn met een permissieve wet. Daar was de intelligente meerderheid in zijn district voor. Velen zouden de voorschriften van een permissieve wet nakomen. Spreker diende daarop een voorstel in, om bij de Wetgeving aan te dringen op het passeeren van een zoodanige wet, welk voorstel werd aangenomen na nog eenige discussie, waaraan ook de voorzitter, de heer Moolman en de heer Theunissen deelnamen, en meest ten betooge dat de Turksche vijg in sommige gedeelten der Kolonie heel veel kwaad deed.

EEN ADRES.

Een deputatie van jonge dames, aangevoerd door jongej. De Jager, kwam nu binnen en bood den voorzitter het volgende adres aan:—

Beaufort West, 27 Maart 1885.

Den WelEd. heer J. J. Janse van Rensburg, Voorzitter van het Provinciaal Bestuur van den Afrikaner Bond en Boerenvereeniging dezer Kolonie.

WelEd. heer en Bondsbroeder!

Als leden eener plaatselijke Vereeniging geeft het ons een innig genoegen bij deze vergadering onze opwachting te maken, ten einde UEd. dit adres aan te bieden.

Ten eerste verzekeren wij UEd. van onze aangename verrassing toen wij voor het eerst vernamen dat het Hoofdbestuur van den Bond ditmaal zijne vergadering hier ter plaatse zoude houden, tengevolge waarvan wij het ons ten doel stelden ons voor te bereiden om UEd. en de afgevaardigden op een "entertainment" te onthalen.

Wij vermeenen dat het heden avond den geschiktsten tijd zijn zal om de voorstelling te doen plaats vinden, en hebben de vrijheid genomen haar onder uw beschermheerschap te geven, vertrouwende dat al de leden der vergadering aan de vermakelijkheden voor hen bestemd deel zullen nemen.

Voorts overhandigen wij UEd. een programma, niet van beginselen, maar van de stukken die ter gehoore gebragt zullen worden.

Wij sluiten hiermede door UEd. en de andere leden der vergadering van harte voorspoed in uw ondernomen werk toe te wenschen.

Ook wij als dochters van Zuid Afrika vereenigen ons met den wensch naar een vereenigd Zuid Afrika onder eene sterke protectie van onze geëerbiedigde Koningin, en het is onze begeerte dat de dag spoedig moge aanbreken dat alle partijzucht en nationale geschillen uit Afrika geweerd zullen worden, en dat hare bevolking, van welke nationaliteit ook, te zamen moge leven en streven tot heil en voorspoed van Zuid Afrika.

Wij hebben de eer te zijn, Ed. heer,

Jongej. M. de Jager.
„ C. N. Hanekom.
„ S. M. Hanekom.
„ C. de Koker.
„ C. Powell.
„ M. Powell.

De Voorzitter betuigde zijnen dank in gepaste bewoordingen, onder anderen zijn genoegen uitdrukkende dat ook de jonge dames van Beaufort West zooveel belang schenen te stellen in de welvaart van land en volk, en tevens de uitnoodiging in het adres vervat in naam der vergadering aannemende. Nadat de heer Mohr nog eenige woorden hier had bijgevoegd vertrok de deputatie, en ging ook de vergadering uiteen om zich te late photograferen.

NAMIDDAG ZITTING.

Men vergaderde weder te half twee ure.

COMMISSIE VOOR PETITIEN.

Deze Commissie diende den door haar opgestelden vorm van petitie in, die na eenige discussie aangenomen werd, en den Secretaris werd gelast de besluiten voor petitie aan het Parlement op te trekken en te publiceeren in de *Graaff-Reinetter*, *Patriot* en *Zuid Afrikaan*.

SCHOOL IN PONDOLAND.

De vergadering besloot dat het met het oog op den financieëlen toestand van het land niet wenschelijk was om voortaan £500 aan de school te Buntingville in Pondoland toe te kennen.

DE VOLGENDE VERGADERING.

Er kwamen een aantal voorstellen in, met betrekking tot de plek alwaar de volgende vergadering zou worden gehouden. In gemelde voorstellen werden respectievelijk de Paarl, Cradock, Oudtshoorn, Middelburg en Grahamstad anbevolen, hebbende de tak Albanie speciaal verzocht dat de vergadering in laatstgemelde stad mogt worden gehouden, en reeds schikkingen gemaakt met het stadsbestuur van die plek, welk bestuur bereid was het gebruik eener hun toebehoorende zaal voor het gebruik van het Provinciaal Bestuur af te staan.

TEMBULAND.

De afgevaardigden van de grenzen hadden permissie gekregen om dit onderwerp ter spraak te brengen.

De heeren Jordaan en Wentzel voerden eerst het woord, meest ten betooge dat de Magistraten het some heel moeijelijk maakten voor boeren die ongenoegen met hunne dienstboden hadden gehad, waardoor de boeren dan dikwijls veel tijd moesten verliezen en lange afstanden egen groote onkosten afleggen. Verder dat men veel moeite had in het terugkrijgen van gestolen vee en dat de dieven zelden gestraft werden, wegens de onbekwame politie, die meest uit Europeanen bestond, die voor hun werk niet geschikt waren; klagende de heer Jordaan onder anderen ook, dat sommige magistraten de boeren struikelblokken in den weg legden wanneer dezen zich tot de Regering wilden wenden. De heer Wentzel beweerde dat er veel jonge Afrikaanders bereid waren politiedienst te doen, maar dat hun aanbod niet werd aangenomen. Dezulken toch, vond hij, souden veel nuttiger zijn dan de tegenwoordige, die nergens anders goed voor waren dan om van het eene hotel naar het andere te rijden. Wendde men zich met een klagt tot een kapitein, dan werd men naar een luitenant gezonden, en door dezen weer naar een ander verwezen. Kreeg men ze uiteindelijk zoo ver dat zij achter een dief aangingen, dan was deze hun al een heel eind vooruit, en dan reed de politie, nog wel langs het wagenpad, naar het eerste het beste hotel. De heer Wentzel eindigde met het volgende voorstel in te dienen:—

"Deze vergadering acht het hoog wenschelijk dat op de grenzen en in Tembuland politie tot stand gebragt worde, bestaande uit de blanke inwoners van die gewesten, in plaats van de tegenwoordige districtspolitie, die geenszins voorziet in de behoefte van de bewoners."

De heer Bosman geloofde volgaarne dat de grenspolitie van weinig nut was, maar in sommige andere districten was zij wel goed, vooral in het district Murraysburg. Als men goede mannen had, dan voerden vier meer uit dan vijftig slechte.

De heer Theron had een beswaar tegen het voorstel en wel omdat men sou moeten bewijzen dat de tegenwoordige politie niet goed was. Het ging niet om sonder meer te seggen: jang se weg en geef ons andere.

De heer Brink zeide dat de aanwezige parlementsleden veel konden doen om de wetgeving over de zaak in te lichten en aan te toonen dat de grenspolitie van geen nut was. Er was selfs een kapitein van politie, die een jongen Afrikaander onder sich had en verklaarde dat dese van meer nut was dan al de anderen samen. Hij had ook beweerd dat hij veel liever jonge Afrikaanders dan Europeanen had. Het sprak ook van self dat genen meer geschikt voor het werk waren.

De heer Van Rensburg (Dordrecht) zeide dat de Fingoe politie in zijn district beter beantwoordde dan de Europeaansche, terwijl de heer Bowker beweerde dat er te veel officieren en te min werkers in de politie waren, dat ze veel kostten en men er weinig nut van had, vooral in Tembuland.

De heer De Jager gaf aan de hand dat de afgevaardigden van de grenzen een petitie met een opgaaf van hunne grieven naar het parlement souden senden. Die petitie moest invloedrijk geteekend worden, dan souden waarschijnlijk de aanwezige parlementsleden ook wel hun best toen om de zaak naar behooren voor de wetgeving te brengen.

De Voorzitter twijfelde er aan of het parlement een petitie uit Tembuland kon ontvangen. Dat gebied was nog niet aan de Kolonie gehecht.

Na nog eenige discussie, in den loop waarvan de heer Wentzel zeide dat men zorgen zou dat er een sterke petitie werd opgetrokken, ging men tot de stemming over en werd het voorstel aangenomen.

HET VERVOER VAN BANDIETEN.

De resolutie over dit onderwerp verleden jaar te Graaff-Reinet gepasseerd werd door de vergadering bekrachtigd.

VERTALING VAN DEN BIJBEL.

Een onbestreden motie van den heer G. F. Joubert werd aangenomen ten effekte dat deze zaak niet bij de vergadering te huis behoorde.

VOLGENDE ZITTING.

Men ging nu over tot de stemming over deze kwestie, met het gevolg dat de meerderheid besloot dat de vergadering het volgende jaar te Grahamstad zal zitten.

VERANTWOORDELIJKHEID IN ONVERDEELDE PLAATSEN.

Dit punt werd naar de volgende vergadering van het Provinciaal Bestuur verwezen.

DE NOTULEN

werden voorgelezen en goedgekeurd.

EEN DANKBETUIGING

aan de inwoners van Beaufort West voor hunne gastvrije ontvangst werd door den heer Brink voorgesteld en unaniem met toejuichingen aangenomen.

DE VOORZITTER.

Hierop volgde eene dankbetuiging aan den Voorzitter voor de wijze waarop deze zich van zijn moeijelijke taak gekweten had, die daarop in hartelijke bewoordingen bedankte en tevens nog eenige woorden tot de afgevaardigden van Beaufort West rigtte, waarop de heer P. J. Pienaar een gepast antwoord gaf en de Secretaris de vergadering met gebed sloot.

De Kapitein van het schip *Princeport*, dat onder vrij verdachte omstandigheden aan de kust is verongelukt, is door een Hof van Onderzoek voor een jaar van zijn bevoegdheid om het gezag over een schip te voeren, beroofd. De getuigenissen der matrozen leidden tot het denkbeeld als had hij hetzij grove nalatigheid betoond, hetzij het verongelukken van zijn schip zelf bewerkt; en hoewel het scheen dat hij niet altijd even goed bij het hoofd was, bleek hij dit gedurende de reis wel geweest te zijn. Dit laatste was de reden dat de eerste stuurman, schoon deze volgens het oordeel van het Hof beter gedaan zou hebben met zelf het kommando van het schip op zich te nemen toen hij zag, dat de zaken verkeerd gingen, verklaard werd geen strafwaardig verzuim bedreven te hebben met dit niet te doen.

☞ ZIE [illegible]

DE HULPPREDIKER DER NED. GEREFORMEERDE KERK.

Op de laatstgehouden Kerkvergadering werd door ouderling H. H. Marais, namens de Commissie tot onderhandeling met Ds. Van Heerden over de voortzetting der door hem hier waargenomen pligten, het volgende rapport ingediend:

Predikantskamer der Groote Kerk,
Kaapstad, 6 Maart 1885.

Wij ondergeteekenden, leden der Commissie door den Eerw. Kerkeraad afgevaardigd om met den Eerw. Proponent J. P. van Heerden te confereren omtrent het voortzetten zijner diensten alhier in de Kaapstad, rapporteren het volgende:

Ouderling H. H. Marais, die als voorzitter ageert, wijst den Eerw. J. P. van Heerden, na hem in kennis gesteld te hebben van het voorstel op de jongste Kerkeraadsvergadering gepasseerd en door de meerderheid aldaar aangenomen, op de groote behoefte die er hier bestaat aan een hulpprediker, te meer daar de drie herders alhier, hoewel zij hun beste krachten inspannen, nogthans niet in staat zijn al het vereischte werk naar behooren te verrigten. Hij zegt tevens dat er groote belangen op het spel staan, en daar men algemeen zijn werk en diensten waardeert en duidelijk den vooruitgang en zegen bespeurt, voornamelijk in de Hanoverstraat, waarmede zijne predikdiensten bekroond worden, zou men gaarne zien of wij hem niet konden bewegen zijne krachten aan deze gemeente verder te blijven wijden.

De Voorzitter refereerde met kracht en nadruk naar het verzoek door het Zusters Werkgezelschap "Uw Koningrijk Kome" tot den Eerw. Kerkeraad gerigt, waarin op de groote behoefte gewezen wordt van een hulpprediker. Spreker vertrouwde dat de proponent die aandacht zou wijden aan dit schrijven, welke het zoo ten volle verdient. Hij eindigde met den proponent te wijzen op hetgeen hij zelf gedurende zijn verblijf in de gemeente ondervonden heeft, en hij was verzekerd dat hij na zoodanige overweging tot de overtuiging moest komen, dat de stap door den Kerkeraad genomen, gebiedend en verpligtend was. Dit zoo zijnde, vertrouwde hij met zijne Broeders afgevaardigden dat hij het werk, hetwelk hem hier in deze gemeente wordt aangeboden, onder biddend opzien tot den Heer der gemeente in ernstige overweging zal nemen, en dat hij door een wijze en liefderijke Vaderhand geleid, bewogen moge worden de gemeente van de hoofdstad verder van dienst te zijn.

H. H. MARAIS.
J. P. DE VILLIERS.
A. D. LUCKHOFF.

De Eerw. Van Heerden beloofde een schriftelijk antwoord, hetgeen wij hieronder laten volgen en hetgeen ons later ter hand kwam:

Kaapstad, 9 Maart 1885.

Aan de heeren H. H. Marais, Praeses, J. P. de Villiers en WelEerw. A. D. Luckhoff.

WelEerw. heer, Eerw. heeren.

Met betrekking tot het verzoek in den naam van de meerderheid des Kerkeraads en in naam van de Zustervereeniging "Uw Koningrijk Kome" door UEerw. tot mij gebragt, wensch ik hiermede ter uwer kennisse te brengen, dat het mij ten eenenmale onmogelijk zal zijn te Kaapstad langer te blijven arbeiden, dan den tijd door mij oorspronkelijk bepaald. De reden hiervoor is, dat ik het beroep naar Steynsburg finaal heb aangenomen, en dat ik geene vrijmoedigheid gevoel dit besluit te herroepen.

Met betrekking tot het aannemen van dat beroep zij het mij vergund te zeggen, dat de onkunde waarin ik destijds verkeerde omtrent de bedoelingen des Kerkeraads aangaande het al dan niet verlengen van den tijd mijner werkzaamheden alhier ter stede wel een invloed, maar niet een overwegenden invloed op mij heeft uitgeoefend.

Den Eerw. Kerkeraad, alsmede de Zustervereeniging hartelijk dankende voor deze blijken van goedkeuring gehecht aan de gebrekkige pogingen door mij aangewend om tot zegen te zijn voor de Kaapstadsche gemeente, noem ik mij met hoogachting,

UEerw.'s Dw. Dienaar en Broeder in Christus,
J. P. VAN HEERDEN.

HOF VAN INSOLVENTIE.

SCHEDULEN INGELEVERD.

7. April — Henry Waldegrave, te Kaapstad, tuigenmaker; baten, £447 9s.; schulden, £696 19s. 7d.; tekort, £249 10s. 7d.

7.—Louisa Margaretha Schipper, overleden, weduwe, vroeger te Kaapstad; baten, £600; schulden, £910 6s. 2d.; tekort, £310 6s. 2d.

7.—Johanna King, te Kaapstad, winkelierster; baten, £39 4s.; schulden, £106 6s. 8d.; tekort, £67 2s. 8d.

7.—Alfred Kirschbaum, te Kimberley, winkelier.

7.—Charles John Hansen, te Nieuwland, slagter.

7.—Francis Hodson, te Port Elizabeth, bouwmeester.

7.—Johannes Theodorus Claasen Cammasie, te Oudtshoorn.

7.—Aidan James Devereux Wilson (handelende als A. D. Wilson & Co.), te Aliwal Noord.

NIEUWE INSOLVENTIES.

7.—Jonathan David Wilhelmus Geel, te Graaff Reinet, conducteur van transportwagens; baten, £96; schulden, £442 10s.; tekort, £346 10s.

7.—Oscar Carl Christiaan Bernstrom, te Oost Londen, tabakverkooper; baten, £395 9s. 9d.; schulden, £517 8s.; tekort, £121 18s. 3d.

7.—Adam Esias Raubenheimer, te Oudtshoorn; baten, £152; schulden, £203 9s. 1d.; tekort, £51 9s. 1d.

(Voor den Meester, den heer J. H. Hofmeyr.)

JAMES FLAHERTY.

Eerste. Niets gedaan.

A. D. THOMAS.

Tweede. Rekening van E. Hawkins, £31 10s. ingediend, en P. B. Munro tot curator aangesteld.

B. K. TURNER.

Buitengewone. Schulden bewezen aan B. G. Owen (rekening) £20 11s. 6d. en A. W. Brooke Smith (huishuur) £18. J. T. Koller tot curator gekozen.

M. J. DE KOCK.

Buitengewone. Insolvent had aangeboden om voor £3,364 10s. 4d. de plaats Leeuwendans en de aangrenzende erfpachtlanden over te nemen, en men besloot dit aanbod aan te nemen, daar de curator de plaats niet naar eisch van de hand had kunnen zetten.

R. WARNER.

Buitengewone. Ook deze insolvent had aangeboden om goederen over te nemen, nl. vastgoed aan Constitution Hill voor £700, zijn meubelen voor £122, en Roslyn Villa, bij Drieankerbaai, voor £2,000. Aanbod op de twee eerste punten aangenomen, mits alles aan het eind der maand behoorlijk in orde zij. Roslyn Villa zal publiek verkocht worden.

J. MITCHELL.

Buitengewone. Een mijnheer van den naam van Amen had aangeboden het vastgoed van den boedel in Sir Lowry Straat voor £1,150, de som waarvoor de Z. A. Leen-, Verband- en Handelsagentuur er verband op had, over te nemen, onder voorwaarden waar gemelde Agentuur tevreden meê was, en men besloot hier amen op te zeggen.

DUNDAS, ADAMS EN CO.

Derde. Schulden bewezen aan D. Isaacs en Co. (rekening) £4 8s. 6d., en Hughes en Co. (do.) £3 14s. 1d. De curator D. McDonald gaf in zijn rapport te kennen dat de firma een lakenwinkel in Pleinstraat had gehad, dat Adams in November er uit was gegaan, en dat de insolventie geweten werd aan slapheid van den handel, maar in waarheid was toe te schrijven aan onachtzaamheid. Dundas vroeg aan om een toelage en om verlof om op eigen naam te handelen, en de boedel zou 7s. per pond opbrengen. Men besloot het rapport aan te nemen, en insolvent's aanzoeken van de hand te wijzen.

EXTRA RAADGEVING.—Gebruikt de medicijnen van Dr. C. F. Jurits & Co.; ze zijn beter dan al de vreemde en ingevoerde patente medicijnen.—*Adv.*

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZONDEN WORDEN.—RED.]

EEN VRAAG.

Laingsberg, 31 Maart 1885.

Heer Editeur,—Heb toch de goedheid en zeg aan den voet van dit schrijven; waarom of de Engelschen oorlog voeren in Soudan?

En gij verpligt,

Uw Dienaar enz.

AFRICANUS.

[Een beweging als die van den Mahdi is voor een mogendheid als Engeland, die over talrijke Mahomedanen gebiedt en belang bij den vrede van Egypte heeft, niet zonder gevaar, maar het Ministerie Gladstone achtte dit gevaar niet van dien aard dat het oorlog tegen den Mahdi tot een verpligting voor de Britsche Regering maakte. Het Ministerie liet echter toe dat Generaal Gordon vertrok om op eigen gelegenheid de bezwaren in Soudan uit den weg te ruimen; toen de Generaal in moeijelijkheden geraakte dwong de stem des volks in Engeland de Regering om maatregelen tot zijn redding te nemen; en nu die maatregelen niet tot hun doel geleid hebben moet Gordon's dood gewroken, een mogelijk voortdringen van den Mahdi naar Egypte belet, en het Britsch *prestige* hersteld worden. Dit is, gelooven wij, een wel onvolledig maar toch voldoend antwoord op de ons gestelde vraag.—RED. *Z. Afrikaan.*]

DE STELLENBOSSCHE STUDENTEN ZENDINGVEREENIGING.

Stellenbosch, 2 April 1885.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Vergun mij door middel van uw blad Prof. Marais het volgende te vragen, met de hoop dat hij het zal beantwoorden

1) Is die Dr. Van der Kemp, dien bij ll. Zondag avond zoo zeer opvijzelde, de man die, toen hij en Read zich te Bethelsdorp (de lui-lekker leven statie der Hottentotten) bevonden, zich geroepen gevoelde zeventig of tachtig gruweldaden door Boeren gepleegd op Hottentotten onder de aandacht der Regering te brengen, en bijna iedere Boerenfamilie te beschuldigen, hoewel later het naauwkeurigste geregtelijk onderzoek bewezen heeft, dat in geen enkel geval de beschuldigingen een zweem van waarheid bevatten?

2) Is het die Dr. Van der Kemp die als een gek door de straten van de Kaapstad rondwandelde, blootshoofds, en zijn hoed op den rug vasthoudende?

3) Is het die Dr. Van der Kemp die de beschaving (?) der Kaffers wilde bevorderen door, toen hij zich onder hen bevond, nooit hoed, kousen noch schoenen te dragen?

4) Is het die Dr. Van der Kemp die de laatste dagen zijns levens moest slijten met de door hem bekeerde Hottentot slavin, van een alles behalve prettig humeur, die hem veel smart berokkend heeft, en indien niet onmiddellijk dan toch middellijk de oorzaak van zijnen dood geweest is?

Door bovenstaande vragen te beantwoorden zal de Eerw. heer mij zeer verpligten.

Ik ben enz.,

EEN VRIEND DER ZENDING.

VRIJWILLIG BEGINSEL OP SCHOLEN.

IV.

Montagu.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—Ik heb eenige nadeelen opgenoemd die noodzakelijk moeten volgen zoodra de ondersteuning van Regeringswege wegvalt. Laat mij nu enkele *voordeelen* opnoemen die verbonden zijn aan het tegenwoordige stelsel.

1. De gelegenheid wordt overal door het land gegeven om van de ondersteuning der Regering gebruik te maken onder zeer milde voorwaarden. Men spreekt soms verkeerdelijk van Gouvernementsscholen. Het zijn *volksscholen*. De inwoners rigten de scholen op, maken hunne regels, bepalen het bedrag der schoolgelden, kiezen hunne onderwijzers, enz. De Regering draagt mildelijk bij onder zulke voorwaarden waardoor gezorgd wordt dat het geld behoorlijk wordt besteed. Van die zoo noodige hulp wordt gebruik gemaakt door de meeste scholen in ons land. Waar men dit niet verkiest, of niet noodig heeft, is men vrijgelaten naar goedvinden te handelen. Doch laat men toezien dat men niet de opvoeding verwaarloost; en laat men anderen niet zoeken te ontnemen wat goed wordt besteed en niet kan worden ontbeerd.

2. De ondersteunde scholen hebben een groot voordeel hierin dat zij jaarlijks worden geïnspekteerd. Het is een spoorslag voor school-directeuren, onderwijzers, leerlingen en ouders, om zooveel beter voor schoolgebouwen, schoolmeubelen, schoolinrigting, onderwijzers enz te zorgen. Op vele plaatsen zijn deze voordeelen zeer merkbaar, en gewoonlijk weten ouders en belanghebbenden dit ook op prijs te stellen. Niet-ondersteunde scholen moeten dit voordeel missen.

3. Op plaatsen waar men anders geene school kan bekostigen, vooral in wijken waar armen wonen, daar heeft men door de ondersteuning van de Regering meer kans dan anders om scholen op te rigten. Dit is niet alleen een groote hulp, maar eene aanmoediging voor ouders en voorgangers, om, onder vele reeds bestaande moeijelijkheden, het werk der opvoeding te behartigen.

4. Vrijheid tot godsdienstonderwijs wordt ruimschoots gegeven. Daar het onderwijs is voor de kinderen van *allen*, zoo behoort er billijkerwijs voor gezorgd te worden dat niemand gedwongen wordt om het godsdienstonderwijs bij te wonen, omdat niet allen dezelfde overtuiging op het gebied der godsdienst zijn toegedaan. Dit geschiedt door voor elken dag vrijen tijd voor godsdienstonderwijs te laten, onder bestier en schikking der schoolbestuurders. Meer kan men moeijelijk verlangen onder zulk een ruim en billijk stelsel.

In een volgenden brief spreken wij over de bezwaren die van de andere zijde zijn genoemd.

S. HOFMEYR.

GRAAFF-REINET. — Wij vernemen dat het hoogste bod voor het fraaije en ruime woonhuis van wijlen mejuffvr. de wed. Myers, dat ll. Zaturdag opgeveild werd, slechts £370 was. Dit is bespottelijk goedkoop en de verkoopers namen tijd om het bod in overweging te nemen.—Een correspondent van Sneeuwberg schrijft ons dat de heer W. Minnaar, die bij gelegenheid der laatste tentoonstelling den prijs trok voor zijn fraaije angora Ram *Diamond*, die hij voor £386 verkocht, het geluk gehad heeft een rambokje groot te maken dat de aanteelt was van gemelden ram en een van den heer Minnaar's ingevoerde ooijen. Dit bokje groeide op tot zulk een uitstekend fraai dier, dat hij het dezer week aan den heer W. Rubidge verkocht heeft voor £425.—Een onzer drukkers zegt, dat hij onlangs een schaap over de leuning van de Berrangé brug zag springen en veilig in de rivier teregt komen, doch de schok was zoo groot dat het bloed bij de neusgaten uitsprong. Dit verbinderde echter niet dat het verder liep.—*Graaff-Reinetter.*

WILLOWMORE, 31 MAART.—Bij gelegenheid van het hier ll. Zondag gevierde Nachtmaal was de opkomst der gemeente vrij goed. De toespraken van onzen geliefden leeraar bij de verschillende gehouden godsdienstoefeningen waren lieflijk, ernstig en verkwikkend. Vijftien jonge lidmaten zijn verleden Vrijdag aangenomen en des Zaturdags avonds der gemeente voorgesteld. Zondag namiddag werd aan een 12 tal kleinen de Heilige Doop toegediend. Ds. Bosman vertrekt Vrijdag naar Oudtshoorn om aldaar Ds. Stegmann aanst. Zondag behulpzaam te zijn bij de Godsdienstoefeningen. Op Zondag 17 Mei en volgende dagen zal alhier (D.V.) een Conferentie gehouden worden. Wij verwachten leeraren van deze en ook van een anderen Ring. 't Is te hopen dat de gemeente in grooten getale naar deze Conferentie zal opkomen. Wij hadden heerlijke regens in verscheidene deelen van ons district; hier op het dorp en andere plekken van ons district hadden we slechts weinig regen. Onze dammen zijn hier nog ledig (een heeft slechts een weinig water). Op den 15den April zal alhier een Landbouwkundige Tentoonstelling gehouden worden. Men verwacht alsdan veel onzer buitenvrienden. Zulke Tentoonstellingen kunnen zeer veel nut uitrigten. Wij hebben thans hier een nieuwen docter gekregen. Dr. Murray, zoon van wijlen Professor Murray heeft zich namelijk hier ter woon gevestigd.—*Correspondent.*

WENTZEL & SCHLESWIG,
APOTHEKERS EN HANDELAARS IN DROGERIJEN
OPVOLGERS VAN
C. SCHMIETERLOEW & CO.,
KAAPSTAD.

DROGERIJEN EN MEDICIJNEN van de Beste Kwaliteit; Pharmaceutische en Chirurgijn's Benoodigdheden, Patente Medicijnen, Parfumerie en Artikelen voor het Toilet, enz., enz.
Leveranciers van Homœopathische en Hollandsche Medicijnen.
Fabrikanten van Sodawater, Limonade en Medicinale soorten Spuitwater.

De Westelijke Provincie Administratie en Trustmaatschappij (Beperkt)
Kantoor: Hoek van de Wale- en Nieuwestraat, (tegenover de St. George Kerk,)
KAAPSTAD.
OPGERIGT 2 APRIL, 1883.—KAPITAAL, £30,000
DIRECTEUREN:
De Edele Heer P. MARAIS, L.W.R., Voorzitter, en de Wel-Edele Heeren J. C. SMITH, H. P. DU PREEZ, L.W.V., H. WILMAN, L.W.V., D. P. KRYNAUW, P. MUDIE en P. G. LEEB.
BANKIER; DE ZUID-AFRIKAANSCHE BANK. CURATOREN:—De Heeren P. G. LEEB en H. WILMAN. PROKUREUR:—De Heer H. P. DU PREEZ. AUDITEUREN;—De Heeren JOHN HALKETT en D. D. KRYNAUW.
De Direktie zal door haren Secretaris Insolvente Boedels Administeren.
De Direkteuren komen iederen WOENSDAG, te 2 ure n.m., bijeen om leeningen te sluiten en zaken af te doen.
Zij die dit Kantoor als Executeuren, Agenten of anderszins wenschen te benoemen, gelieven de Direktie slechts onder den naam "De Westelijke Provincie Administratie en Trustmaatschappij Beperkt), Kaapstad," aan te stellen en te benoemen.
De Maatschappij geeft Rente aan Inleggers op Gunstige Voorwaarden
J. J. D. BUYSKES, Sec.

GEORGE FINDLAY & Co.
Bieden nu aan tegen Verminderde Prijzen:—
WIJNPOMPEN, "Racking Cocks," Stukvat- en Rijderschroeven
POMPEN voor diepe en ondiepe Putten,—Gomelastieke- en Zeildoeksche Pijpen
WAGEN-ASSEN, 2½ tot 3, Schotsche Kar-assen, Mail Patente Assen, Karveren, Karlampen
STAFFORDSHIRE IJZER in Staven, Hoepels en Bladen, *Zweedsch IJzer*
VERNISSEN, Olie, Verf, Borstelwerk, *Karsmeer*
GRAVEN,—Kaapsche, Diamant Stalen en Geheel Stalen; *Spitvorken*, 4, 5 en 6 tanden
DEKTOUW, Bladzink, Koperdraad
TUIGBESLAG, in Koper, Verlakt en Gekleurde "Roans"
KUIPERS EN LEERBEREIDERS GEREEDSCHAP, Koper Hoepelwerk, Bouten, Emmerhandvatsels in Koper en IJzer
HEININGDRAAD, Galvanisch, Ovaal Stalen en Met punten, *Heiningkrammen* en Spijkers
HEININGSTANDERS, Rekpilaren en Schroeven, *Hekken* voor Veld en Tuin.
IJZERPAKHUIZEN, 15 GRAVESTRAAT, KAAPSTAD

Commercieele Assurantiemaatschappij
Beperkt, van Kaapstad.
ZEE- BRAND- EN ONGELUKASSURANTIEN
ONGELUKKEN!
Karongelukken, Bicycleongelukken,
Bootongelukken, Ongelukken met Baden,
Spoorwegongelukken, Zeereisongelukken.
ALLE SOORTEN ONGELUKKEN.
Spoorwegongeluk—Kaartjes worden uitgereikt door de Boekklerken aan al de voornaamste Stations.
A. W. BROOKE SMITH, Secretaris.

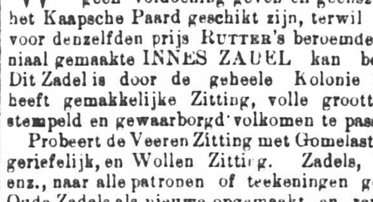

WAAROM ingevoerde Zadels koopen die geen voldoening geven en geenszins voor het Kaapsche Paard geschikt zijn, terwil men nu voor denzelfden prijs RUTTER's beroemden Koloniaal gemaakte INNES ZADEL kan bekomen Dit Zadel is door de geheele Kolonie bekend. heeft gemakkelijke Zitting, volle grootte. Gestempeld en gewaarborgd volkomen te passen.
Probeert de Veeren Zitting met Gomelastiek, zeer geriefelijk, en Wollen Zitting. Zadels, Tuigen, enz., naar alle patronen of teekeningen gemaakt. Oude Zadels als nieuwe opgemaakt en reparatiën behoorlijk gedaan. Orders worden door tusschenkomst van iederen handelaar toegezonden. Prijslijsten op aanvraag verkrijgbaar, en let op het adres.
A. T. RUTTER, vroeger W. INNES,
No. 24 Darlingstraat, Kaapstad.

BESTE GUANO.
DE Ondergeteekende de Guano Eilanden van het Gouvernement gekocht hebbende, is gereed aan Boeren en Landbouwers een
EERSTE KLAS MONSTER GUANO
TE VERSCHAFFEN,
En verzoekt dat alle aanzoeken vroeg in het Seizoen gemaakt worden, ten einde hem in staat te stellen in de aanvraag naar het Artikel te voorzien.—Men vervoege zich bij
WM. HUMPHRIS.
Middenhoofd, Kaapstad.

KENNISGEVING
DE "ROYAL" KAPPERS SALON, 5 Houtstraat, Kaapstad. Het goedkoopste Huis in de Stad voor het Kappen van Dames en Haarwerk opgemaakt naar den laatsten en nieuwsten smaak.—Heete en Koude Baden.
A. P. AMYOT, Eigenaar

Behangselpapier.
JOHN M. BROWN & ZOON
ST GEORGESTRAAT,
Blijven Invoeren en hebben in Voorraad het Grootste Assortiment
BEHANGSELPAPIER
Balen geschikt voor den Buitenhandel. Patronen worden op aanvraag gezonden. PRIJZEN LAAG, in overeenstemming met de Slechte Tijden.

JOHN M. BROWN & ZOON
HEBBEN IN VOORRAAD:
Olie, Verf, Zeep, Kaarsen, Suiker Kaas, Boter, Reuzel, Sardijnen, Jams, Beschuiten, Beeste- en Varkensvleesch, Smeerwaren, Bier, Wijn, Brandewijn, Jenever, Whisky, Lekkergoed, enz., enz.
Alles tegen de Laagste Marktprijzen.

JOHN M. BROWN & ZOON
ST. GEORGESSTRAAT

MONTAGU.
G. P. VAN ZIJL
Vendu-Afslager en Algemeen Agent.
Kantoor Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu

GELD VERKRIJGBAAR
OP
Verband van Vastgoed
TEGEN LAGE RENTE,
BIJ:
C. C. SILBERBAUER,
Prokureur, Notaris, enz.
Kantoor:—
Gereformeerde Kerk Gebouwen,
Bureaustraat, Kaapstad.

DE HEER EN MEJ. AMOS,
VOORHEEN VAN DE
BEACONSFIELD,
HEBBEN DE EER HUNNE
Vrienden en het Publiek bekend te maken, dat door hen geopend zijn
Een Privaat Logieshuis en Eetkamers,
IN DE
STRAND-STRAAT, No. 62.
DAAR zij in bovenstaande veel ondervinding hebben opgedaan, zoo hopen zij door strikte attentie zich de gunst hunner Begunstigers waardig te zullen maken die al de gerieven van hun eigen huis in hun inrigting zullen vinden.
Table d'Hote van Half Twaalf tot Half Een.
Netheid hoofdzaak en Prijzen matig.

"IN 'T SCHEMERUURTJE."
SPROOKJES,
DOOR
TITIA VAN DER TUUK.
Verkrijgbaar ten Kantore van de *Zuid Afrikaan.*
PRIJS 4 sh.
NB. Zie de beoordeeling in de *Zuid Afrikaan* van 19 Maart.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT).
DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, Via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St Helena en Ascension als onder aanleggende.
22 April.—ATHENIAN, Kapt. WARLEIGH.
6 Mei.—MOOR, Kapt. CAINES, R.N.R., *via* St. Helena.
20 Mei.—TARTAR, Kapt. TRAVERS.
3 Junij.—MEXICAN, Kapt. BAINBRIDGE, via St. Helena en Ascension.
17 Junij.—TROJAN, Kapt. LARMER.
RETOURKAARTJES NAAR KUSTHAVENS worden nu uitgereikt, bruikbaar voor de Terugreis binnen Drie Maanden per Stoomboot hetzij van de "Union" of "Castle Maatschappij.
Voor Vracht of Passage vervoege men zich ten Kantore der Maatschappij, Adderleyst THOS E. FULLER, Algemeen Bestierd voor Zuid Afrika.

ZUID-AFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST
De "*Castle Mail Packets*" *Maatschappij*
DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Dingsdag, via Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascencion aanleggende op bepaalde tusschentijden.
" 15, 4 nm.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. J. D. JEFFRIES, R.N.R., via St. Helena en Madeira.
" 29, 4 nm—HAWARDEN CASTLE, Kapt. M. P. Webster, via Lissabon.
Mei 13, 4 nm.—ROSLIN CASTLE Kapt. JONES, R.N.R., via St. Helena, Ascension en Madeira.
" 27, 4 nm.—NORHAM CASTLE, Kapt. WINCHESTER, via Lissabon.
Junij 10, 4 nm.—GARTH CASTLE, Kapt. R. DUNCAN, via St. Helena en Madeira.
ANDERSON & MURISON, Agenten.

JOHAN JANSEN & CO'S.
ZUID AFRIKAANSCHE AANDEELEN LIJST.
Nagezien en Gecorrigeerd tot 6 April 1885

Wanneer opgerigt	Hoeveel Aandeelen	Ingesch. waarde £	Opbetaald £	Reservefonds & saldo na bet. v. laatste dividend £ s. d.	NAAM DER MAATSCHAPPIJ.	Kontante Verkoopprijs van £ s. d.	tot £ s. d.	Laatste twee Dividenden £ s. d.	£ s. d.	Aanmerkingen.
					BANKEN.					
1879	40,000	25	12½	.. ..	Bank of Africa (bept.)	3 10 0	4 10 0	0 10 0	0 0 0	November.
1836	17,500	50	20	.. ..	Kaap de Goede Hoop Bank (bept.)	2 10 0	3 0 0	0 15 0	0 0 0	Jan. Julij
1862	3,000	20	5½	16,500 0 0	‡Kaffrarian Col. Bank (K. W. Town)	5 10 0	6 0 0	0 10 6	0 15 6	Feb. Augus
1877	20,000	10	5	9,324 3 3	Nationale Bank, O. V. S. (bept.)	4 17 6	5 0 0	0 10 0	0 7 0	Junij.
1852	2,762	15	5	11,810 0 0	Paarl Bank	2 10 0	3 10 0	0 9 0	0 10 0	
1838	1,500	50	30	.. .. ..	Zuid Afrikaansche Bank (Kaapstad)	... ..	.. ..	.. ..	... ..	Januarij
1862	40,000	100	25	400,000 0 0	‡Standard Bank of British South Africa	34 0 0	35 0 0	1 10 0	1 5 0	Mei. Nov
1847	11,000	10	5		Union Bank	.. ..	.. ..	.. ..	.. ..	Januarij
1857	3,159	10	5	1,000 0 0	Wellington Bank	4 0 0	4 5 0	0 6 0	0 6 0	
1847	2,000	25	15	26,000 0 0	Westelijke Provincie Bank (Paarl)	19 10 0	20 0 0	2 15 0	2 10 0	Julij.
1850	2,250	10	2	12,564 10 0	Worcester Commercial Bank	3 0 0	4 0 0	0 12 0	0 15 0	Januarij
					ASSURANTIE MAATSCHAPPIJEN.					
1873	10,750	10	1	45,500 0 0	Ægis Ass. van Port Elizabeth (bept.)	5 10 0	6 0 0	0 9 0	0 2 6	Februarij.
1840	900	25	19	14,342 0 0	K.G.H. Trust & Assurantie (Kaapstd)	16 0 0	16 10 0	2 0 0	1 10 0	Februarij.
1838	1,500	50	10	11,483 0 0	K.G.H. Zee Assurantie (Kaapstad)	14 0 0	15 0 0	1 15 0	1 15 0	Februarij.
1855	20,000	12½	2½	7,182 12 11	Com. Ass. Maats.(bept.) (Kaapstad)	2 10 0	2 12 6	0 0 0	0 3 6	Februarij.
1874	4,000	20	3	12,000 0 0	‡Colonial Zee Ass. en Trust (bept.)	4 15 0	5 0 0	0 10 0	0 10 0	Januarij.
1877	4,000	10	2	2,500 0 0	Colonial Brand Assurantie (bept.)	0 15 0	1 0 0	0 4 0	0 2 6	Januarij.
1881	20,000	5	½	800 0 0	Oost Londen Ass. & Trust. Co.	0 2 0	0 3 0	.. ..	0 0 8	September.
1844	1,000	25	25	10,953 0 6	‡Equit. Br. Assur. en Trust (Kaapstd.)	39 0 0	40 0 0	1 10 0	*1 10 0	Jan. Julij.
1849	1,500	50	20	12,168 0 0	‡Equitable Zee Ass. Brand (Kaapstd.)	24 0 0	25 10 0	1 5 0	*1 5 0	
1853	10,000	10	1½	68,060 0 0	‡Guardian Assur. en Trust (P. Eliz.)	11 10 0	12 0 0	1 5 0	0 16 0	Augustus.
1879	10,000	5	1	2,600 0 0	K. W. Town B. en Z. Ass. en Trust Co.	0 10 6	0 12 6	0 1 0	.. ..	
1864	5,000	10	2½	22,000 0 0	‡Mid. Br Ass. en Trust (bept.) Grff.-R.	5 0 0	5 5 0	0 12 6	0 8 0	Februarij.
1873	2,000	10	3½	21,500 0 0	Paarl Brand Assurantie en Trust	6 0 0	6 10 0	0 12 0	0 12 0	November
1852	9,000	10	1	43,000 0 0	‡Port Elizabeth Brand en Zee Ass.	7 2 6	7 5 0	1 0 0	0 11 3	October.
1838	2,000	20	15	17,000 0 0	Protecteur Brand Assur. (Kaapstad)	10 0 0	11 0 0	0 18 0	0 18 0	September.
	20,000	10	1	8,500 0 0	Provident Assurantie en Trust (P. El.)	1 1 0	1 2 6	0 2 0	0 0 0	Februarij.
1882	10,000	5	½	1,050 0 0	Queentownsche Brand,- Leen- en Trustmaatschappij	0 6 0	0 7 0	Acht percent.		Januarij.
1884	850	50	25	3,000 0 0	Z. A. Brand Assurantie (Kpstd.) bep.	16 0 0	17 0 0	0 0 0	0 0 0	Mei.
1858	5,150	10	2½	.. .. ..	Union Br. en Zee Ass. en Trust (G. T.)	1 0 0	1 5 0	0 0 0	0 0 0	
					MIJNMAATSCHAPPIJEN.					
					KIMBERLEY MIJN					
1881	2,300	50	50	... ...	Barnatos (bept.)	5 10 0	5 15 0	.. ..	.. ..	
1881	13,200	10	10	... ...	Beaconsfield (bept.)	.. ..	.. ..	.. ..	... ..	
1880	997	100	100	5,079 0 0	British (bept.)	40 0 0	41 0 0	.. ..	.. ..	Per Kwartl
1880	15,000	10	10	... ...	Cape (bept.)	.. ..	... ..	... ..	... ..	
1880	57,686	10	10	... ...	Central (bept.)	3 10 0	3 15 0	12 10 0	15 0 0	
1880	28,000	20	20	82,977 12 10	Compagnie Française	13 10 0	14 0 0	0 18 2	0 10 8	
1881	650	100	100	... ...	North-East (bept.)	17 10 0	20 0 0	.. ..	...	
1880	1,119	100	100	... ...	South-East (bept.)	21 0 0	22 0 0	.. ..	...	
1880	34,360	10	10	... ...	Standard (bept.	3 15 0	3 17 6	10 0 0	.. ...	
..	...	5	5	.. .. .	Gems	1 7 6	1 10 0	.. ..	...	
					DE BEER'S MIJN.					
1880	64,600	10	10	... ...	De Beers (bept.)	4 10 0	4 12 6	0 4 0	0 5 0	Maandelijks
					Do. uitgesteld Mei '85,	4 0 0	4 5 0			
					Do. do. Oct. '85,	3 7 6	3 12 6			
1881	10,500	10	10	... ...	Elma (bept.)	6 10 0	7 0 0	0 8 0	0 4 0	
1881	10,200	10	10	... ...	Oriental (bept.)	4 7 6	4 10 0	0 5 0	0 5 0	
1881	12,200	10	10	2 745 5 10	Schwab's Gully	3 0 0	3 5 0	0 10 0	0 10 0	
					DU TOIT'S PAN MIJN.					
1881	5,800	10	10	... ...	Anglo African (bept.)	1 10 6	1 15 0	... ...	.. ..	
1881	15,500	10	10	... ...	Britannia (bept.)	1 5 0	1 7 6	... ...	0 3 0	Per Kwartl
1881	5,850	10	10	... ...	British (bept.)	0 15 0	0 17 6	... ...	... ...	
1881	6,290	10	5	... ...	Eldorado (bept.)	0 7 6	0 10 0	... ...	.. ..	
1881	10,500	10	10	2,823 6 9	European (bept.)	1 10 0	2 0 0	... ...	0 5 0	April, Oct.
1880	28,574	10	10	3,462 15 8	Griqualand West (bept.)	1 7 6	1 10 0	... ...	... ...	October
1881	9,300	10	10	... ...	Hercules (bept.)	0 10 0	0 12 6	... ...	.. ..	
1881	8,500	10	10	... ...	Ne Plus Ultra (bept.)	0 17 6	1 0 0	... ...	0 15 0	
					BULTFONTEIN MIJN.					
1880	7,250	10	10	... ...	Bultfontein Central (bept.)	1 5 0	1 10 0	.. ..	... ..	
1880	7,000	10	10	... ...	Bultfontein Colonial (bept.)	1 0 0	1 10 0	0 4 0	0 10 0	Januar
1880	23,120	5	5	1,182 11 0	French en D'Esterre (bept.)	3 10 0	.. ..	0 3 0	0 3 0	
1880	3,500	10	3	... ...	Homestead M. Co [Reg'd in Londen]	20 0 0	20 0 0	.. ..	.. ..	
1880	13,050	10	10	.. ..	Pullinger Mijn Co.	4 0 0	4 5 0	.. ..	... ...	
					ANDERE MIJNMAATSCHAPPIJEN.					
1862	30,000	10	7	161,000 0 0	Kaapsche Kopermijn (bept.)	35 0 0	37 0 0	1 0 0	1 0 0	
1882	40,000	1	1	800 0 0	Cy nergat Steenkool (bept.)	0 9 0	0 10 0	.. ..	.. ..	Junij.
1883	750	100	100	... ...	Ross Hill Goudmijn (bept.)	15 0 0	20 0 0	.. ..	.. ..	Februarij.
1882	250,000	1	1	... ...	Transvaal Goud Ex. en Ld. M. (bept.)	0 5 0	0 6 0	.. ..	.. ..	
1884	200,000	1		.. ..	Spitzkop Goudmijn (beperkt)	0 15 0	1 0 0	.. ..	... ..	
1884	200,000	1	4s.	... ...	Moodie's do.	0 5 0	0 6 0	.. ..	.. ..	
					ANDERE MAATSCHAPPIJEN.					
	28,700	10	10		Londen, O.V.S. Exp. of Farm Shares	0 7 6	0 8 0	... ...	0 1 0	
1882	2,000	5	½	... ...	Aliwal Noord T. A. Maatschappij	1 0 0	a 1 2 0	... ...	7½ pCt.	
1868	1,025	10	3	2,000 0 0	Bloemfontein Executeurskamer	9 10 0	10 0 0	0 18 0	0 15 0	Januarij.
1838	120	200	300	4,000 0 0	Executeurskamer (Kaapstad) y	160 0 0	180 0 0	18 0 0	18 0 0	Maart.
1882	20,000	1	1	... ...	Buffalo Boating Co. (bept.)	0 2 6	a 0 3 0	.. ..	.. ..	
1860	2,000	5	5	4,800 0 0	‡Kaapstad en Groenepunt Tram.	8 0 0	8 10 0	0 15 0	0 15 0	Julij.
1868	{380 / 202	5 / 3	5 / 3	... ... }	Cape Town Institute & Club (bept.)	{5 0 0 / 3 0 0	... ..	... ..	.. ...	
1878	4,000	5	4	... ...	City Tramways Maatschappij (bept.)	1 7 6	1 10 0	0 2 0	0 2 0	Augustus.
1878	1,000	5	5	... ...	City Laundry Maatschappij (bept.)	0 10 0	0 10 0	.. ..	.. ..	
1856	100	200	200	19,500 0 0	Kol. Weeskr. en Trustmaatschappij.	800 0 0	825 0 0	75 0 0	75 0 0	April.
1873	3,000	10	10	10,658 0 0	Oost Lon. Los- en Laadmaat. (bept.)	4 0 0	5 0 0	2 0 0	0 10 0	Augustus.
1882	7,500	2	1	1,000 0 0	Enterprise Bootmaat. P.E. (bept.)	1 5 0	1 10 0	0 8 0	0 8 0	Augustus.
1819	159	37½	37½	3,000 0 0	Beursgebouwen (Kaapstad)	35 0 0	35 0 0	2 0 0	3 0 0	
1847	300	20	14½	3,000 0 0	Oost. Provincie Bootmaatschappij	20 10 0	21 0 0	3 0 0	1 0 0	
1861	3,977	10	10	5,000 0 0	Oost. Prov. Guard. Leen en Beleggingsmaatschappij	8 10 0	9 0 0	0 14 0	0 16 0	Februarij.
1877	1,000	10	2	3,000 1 1	Fauresmith Executeurskamer	5 0 0	5 10 0	1 0 0	0 8 0	Februarij.
1844	800	15	15	24,541 0 0	Gaslichtmaatschappij (Kaapstad)	43 0 0	45 0 0	3 15 0	3 15 0	Februarij.
1856	100	200	200	6,700 0 0	Algem. Boedel en Weeskr. (Kaapstd).	310 0 0	325 0 0	30 0 0	30 0 0	Maart.
1856	1,800	10	2	3,000 0 0	Executeurskamer, Graaff-Reinet	4 0 0	a 4 10 0	0 4 1	0 6 0	Februarij.
1876	10,000	5	½	3,500 0 0	Executeursk., enz., Griqualand West	1 2 6	1 5 0	0 2 0	0 2 0	Feb. Aug.
1879	2,000	15	15	2,500 0 0	Griqualand West Leening, Trust en Agent. Maatschappij (bept.)	10 0 0	10 10 0	1 0 0	0 15 0	Feb. Aug. Maart.
1876	1,500	10	10½	821 0 0	Kaffraria Stoom Los- en Laadmaat.	14 0 0	15 0 0	1 0 0	1 0 0	Augustus.
1880	35,000	10	6½	... ...	Kimberleysche Waterwerken (bept.)	6 0 0	7 0 0	.. ..	0 5 0	April.
1863	2 000	10	5	1,000 0 0	Malmesbury Executeurskamer	5 0 0	5 0 0	.. ..	.. ..	October.
1882	2,000	2½	1	... ...	Mosselbaaische Executeurskamer	0 9 6	0 10 0	.. ..	.. ..	
1856	2,000	10	5	3,000 0 0	Paarlsche Wijn en Brandewijn Maat.	3 0 0	3 10 0	0 10 0	0 10 0	
1875	1,000	10	3	1,500 0 0	Potchefstroom Executeurskamer	4 10 0	5 0 0	0 15 0	0 15 0	Januarij.
1841	400	25	15	9,888 0 0	Port Elizabethsche Bootmaatschappij	35 0 0	36 0 0	5 0 0	5 0 0	October.
1863	3,972	5	5	7,500 0 0	" Gas do. (bept.)	6 0 0	6 5 0	0 9 0	0 9 0	Augustus.
1879	3,000	5	5	... ...	" Tram do. (bept.)	3 0 0	3 10 0	0 5 0	0 4 0	Januarij.
1859	4,000	5	5	1,500 0 0	Simonstadsche Helling do. (bept.)	1 10 0	2 0 0	0 4 0	0 5 0	Julij.
1834	84	187½	350	10,057 0 0	Zuid Afrikaansche Associatie	675 0 0	700 0 0	75 0 0	81 0 0	Maart.
1878	*1,000	5	1	2,000 0 0	Transvaalsche Executeursk. en Trustmaatschappij	2 10 0	2 15 0	3 0 0	3 10 0	Februarij.
1865	2,000	10	1	2,655 17 6	Uitenhaagsche do. do.	3 5 0	4 0 0	0 12 0	0 6 0	Julij.
1865	6,625	10	2½	10,000 0 0	‡Union Bootmaatschappij	6 10 0	*7 0 0	1 5 0	1 10 0	Mei.
1880	55,000	10	1	10,000 0 0	Z. A. Leening, Hypotheek en M. Agentuur (bept.)	0 12 6	0 15 0	0 2 0	0 2 0	Junij en Des
1883	150	200	50	... ...	W.P. Administratie en T. Maat. (bept.)	62 0 0	65 0 0	.. Zes percent		Maart.
1881	36,000	20	14	... ...	Castle Stoomboot do.	12 0 0	13 0 0	.. ..	0 6 1½	
	6,000	100	00	... ...	Oostelijke Telegraaf do.	102 0 0	104 0 0	5 0 0	5 0 0	
1880	60,000	10	8	... ...	Orient Stoomvaart do.	3 15 0	4 5 0	0 8 0	0 8 0	
	10,000	8	8	... ...	Reuter's Telegraaf do.	7 5 0	7 10 0	0 4 0	0 4 0	
1881	20,000	5	2½	... ...	Z. A. Brush Elektrieklicht do.	.. ..	.. ..	.. ..	... ...	
	17,502	20	20	... ...	Union Stoomboot do.	16 0 0	17 0 0	0 16 8	0 0 0	
	19,998	20	10	... ...	Do. do. do.	8 0 0	9 0 0	0 8 0	0 8 0	
1883	7,000	10	1	... ...	Natal Agency Trust en Ins. Co. (bept.)	1 0 0	1 1 0	... ...	... ...	November.
1884	10,000	2	1½	... ...	P. E. Steam Mill Company, (beperkt)	1 16 0	1 17 6	... ...	... ...	

*Halfjaarlijksche Dividend gequoteerd. *a.* Wezenlijke Verkoop.—‡ Ex Dividend. Deze Instellingen hebben andere fondsen gereserveerd voor Speciale doeleinden, viz.:—

Kaff. Kol. Bank, gebeurlijkh. Fonds	£2,580 0 0	O. P. Bootmaat. Amortisatie Fds.	£6,116 7 2	Com. Ass. Maat. (bept.) Kaapstad balans in handen	4,120 0 0
Stand. Bank B. S. A., Pensioen do.	40,000 0 0	Equitable B. Ass. Trustmaatschap- Divd. Gereserveerd Fonds	6,200 0 0	Union Bootmaatsch. Div. Res. Fd.	£6,600 0 0
P. El. B. en Z. Maat. Div. Prot. do.	4,500 0 0	‡ C. T. & G. P. Tramwaymaatsch. Depreciatie Fonds	502 5 9	Equitable Zee en Brand Ass. Maat., Brand Tak Reserve Fonds	3,110 19 0
Guardian Assur. Maatschappij do.	1,300 0 0				
Midland B. Assur. do. do.	1,000 0 0				
Nat. Bank, OVS., Bep., Pensioen do.	2,180 0 0				

JOHAN JANSEN & Co., Makelaars.
STANDARD BANK GEBOUWEN.

De Waal & De Kock
LANDEN NU
HOLLANDSCHE HOUTEN KOORNSCHOPPEN,
Sikkels, BY en IB, enz.—Zeismessen en Steenen.
Tuinschoffels, allerlei maten—Boschpikken—Kielhouwers—Delfvorken—Graven
Houten Kruiwagens, beste Koloniale—IJzeren Kruiwagens
Looden Pijp, alle maten—"Striptin"—Lood, Hagel, Dopjes, enz.
Koperen Gallon-Bekers—Toppen en Bodems voor Brandewijnketels
Best Galvanisch Dakijzer, alle maten, Gooten, Afleiders, enz.
Grease—Teer—Verf—Olie—Vernis—Spijkers—Bouten—Moeren—Schroeven
Patente Broodmessen—Am. Karns en Worststoppers
IJzeren Ledekanten—Katels en Kinderkatels
Baden: Spons, Slipper en Galvanische—Emmers en Gieters
Borstelwerk, alle soorten—Kwasten—Bezems, enz.
Zeilkribben—Portmanteaux—Concertinas, prijzen laag—Spiegels—Schilderijen.
IJZERPAKHUIS BURGSTRAAT KAAPSTAD.

RHEUMATICURO
IS het eenige zekere Geneesmiddel voor Jicht, Rheumatiek, Rheumatische Jicht Rheumatische Pijnen in het Hoofd, Heup en Lendenjicht en Zinkings.
DUIZENDE GEVALLEN VAN GENEZING.
Te Koop bij alle Apothekers en Winkeliers, of direct, per Post, tegen 3s. 6d. per Bottel, Kontanten met order van den Eenigen Eigenaar,
JAMES JONES, 46 Langestraat, KAAPSTAD.

DE ONDERGETEEKENDE heeft verscheidene GROOTE BEDRAGEN te beleggen op VERBAND van PLAATSEN.—Rente 6 percent.
RYNO J. LOUW, Procureur,
Algemeene Boedel en Weeskamer, Adderleystraat, Kaapstad.

Gedrukt en Uitgegeven door JAN RHEEDE, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groentenplein, Kaapstad.